

Uw brief:

Betreft: Stakingen Gemeentepersoneel
te Amsterdam.

(datum) 21 APR 1955

Bijlagen:

wordt U
hierbij toegezonden (bijlage A) een van een korte voorgeschiedenis voorzien chronologisch relaas over de jongste stakingsactiviteit in deze gemeente onder het overheids-personeel.

Van commentaar hierop en op het feit, dat de leden van de bona-fide vakorganisaties hun besturen uit de hand zijn gelopen, werd dezerzijds afgezien. Wel moge worden aangestipt, dat de CPN het blijkbaar nodig heeft gevonden om haar congres met deze stakingen te bewijzen dat de eenheid onder de arbeiders groeiende is en dat haar invloed is vergroot. Niettemin bestaat de indruk, dat de vrij massale omvang van dit conflict zelfs voor de CPN-EVC een verrassing is geweest.

Bijlage is =althans voorlopig= het tot sluitstuk dezer actie dienende pamflet.

=====

AC	276371
	26 APR. 1955
	4
Code	

1. Na de door het trampersoneel hier ter stede in October 1953 gevoerde "model-actie" werd vrij regelmatig door communisten, BNOP-leden en anderen gepoogd om opnieuw tot de samenstelling te geraken van een comité, dat bereid en in staat zou zijn om leiding te geven aan een nieuwe actie onder het trampersoneel. Animositeit tussen verschillende leden uit de bij de modelactie naar voren gekomen "commissie in Unieverband", onderling gekrakeel door wantrouwen en mogelijk andere oorzaken, remden, ook na langdurige peilingen, vooralsnog de vorming van een der gelijk comité van actie.
2. Niettemin waren de CPN en de EVC c.q. de BNOP, door middel van hun vertegenwoordigers en de communistische pers al maandenlang bezig het smeulende vuur in de kringen van de overheidsdienaren aan te wakkeren, o.a. door regelmatig te hameren op de eis van loonsverhoging.
Op een dd. 11.1.1955 gehouden kadervergadering van de BNOP werd door Dirk van NIMWEGEN medegedeeld, dat bij de Stadsreiniging een actie werd voorbereid over de salarispositie; een actie, die mogelijk binnenkort resultaten zou opleveren, en waaraan andere bedrijven zich dan konden optrekken. Enige dagen nadier werd bekend, dat de CPN-EVC de houding van het trampersoneel als een belangrijke politieke barometer beschouwde.
3. In een door de BNOP op 17.2.1955 belegde openbare vergadering, belegd in het kader van de eis "Voor 10%loonsverhoging", werd gewezen op het nijpend tekort aan personeel bij alle gemeentediensten, op de eis van herclassificatie en 10% loonsverhoging op eenheid van actie met anders-georganiseerden, op het uitblijven van het gewenste resultaat van het z.g. ambtenarenverbod, op het parasiteren van de Overheid op de lage salarissen, op de bewering van de erkende bonden dat de arbeiders mee profiteren in de gestegen welvaart. "Maar aan deze woorden hebben wij niets. Wij moeten daden zien. En daarom zullen wij niet rusten vóórdat aan deze rechtvaardige eisen is voldaan. Strijdt met ons mee, ook gij ongeorganiseerden, en gij, leden van het NVV. Gezamenlijk zullen we succes hebben."
Aldus sprak Gerhard GROOT ROESSINK.
Discussianten van de Stadsreiniging en van Publieke Werken (Afd. Bestratingen) traden op. Besloten werd tot het houden van een grote demonstratie voor genoemde looneis.
Voorzitter zei in zijn slotwoord: "Net als in Februari 1941 zullen wij onze tanden moeten laten zien."
4. In DE WAARHEID van 4 Maart 1955 verscheen het artikel: "Groeiende actie bij de Tram; monteurs Tollensstraat dreigden met staking".
De leiding van het onderdistrict Overheid-CPN was op 7 Maart bijeen. Willem van het SCHIP wilde weten wat er gaande was bij de tram; of er een actie kwam of niet. Als er sprake was van activiteit, wenste hij te weten of "onze" mensen daarin een stem hadden en wat er eventueel diende te worden verbeterd. Hij is belast met de leiding van het CPN-bedrijfswerk.
Geantwoord werd, dat het bij de tram overal gistte. Pogingen

om tot een actiecomité te komen hadden evenwel onvoldoende succes gehad.

(Intussen was bekend geworden, dat onder personeel van lijn 1 een comité was gevormd onder leiding van Gerrit van der VALK. De aanwezigen besloten te proberen het werk van het comité van lijn 13 te laten uitdijen tot een spontane actie, waarna het aldus gebundelde personeel van deze tramlijn een oproep aan het personeel der tram zou kunnen laten uitgaan, voor het bijwonen van een grote vergadering voor het gehele personeel van het Gemeentelijk Vervoerbedrijf (=GVB). Uit dit hele personeel kon dan een comité van actie worden gekozen.

Van het SCHIP besloot met op te merken, dat de partijleiding van de CPN zodanig sterk geïnteresseerd was bij het doen en laten bij de tram, dat Rinus HAKS was aangewezen om voortaan de vergaderingen van de CPN-trambedrijfsafdelingen bij te wonen.

5. Diezelfde dag vergaderde het bestuur van de bedrijfsafdeling tram van de BNOP, waar "actie onder het trampersoneel" een der twee punten van bespreking uitmaakte. GROOT-ROESSINK bracht naar voren, dat, hoe dan ook, actie bij de tram moest komen.
6. In een op 11 Maart 1955 belegde bestuursvergadering van de CPN-bedrijfsafdeling Tram, werd door gezegd, dat de onder het trampersoneel levende ontevredenheid moest worden uitgebuit voor actie. Al tweemaal was geprobeerd om een comité op te richten, maar beide malen stuitte dit op verzet van mensen, die, om politieke redenen, de BNOP er buiten wilden houden. Dit gedoe moest, volgens spreker, maar eens afgelopen zijn. Paul de GROOT had gezegd, dat meer aandacht aan de tram moest worden besteed.
7. De Amsterdamse kaderleden van de BNOP waren 14 Maart 1955 in vergadering bijeen onder leiding van Fokke JOHN. GROOT-ROESSINK besprak de door het in de BNOP georganiseerde overheidspersoneel met stijgend succes gevoerde strijd voor 10% loonsverhoging. Besloten werd tot het houden van een openbare loondemonstratie op 19 Maart 1955. Verschillende bekende communisten waren in deze bijeenkomst aanwezig.
8. Gerrit van der VALK vertelde die dag (14.3.1955), dat de stemming onder het GVB-personeel nu rijp was voor een actie. Van GROOT-ROESSINK was bekend geworden, dat hij een te voeren actie bij de tram wilde ombuigen van loonsverhoging tot herclassificatie.
9. Intussen was Willem WICHARD op het matje geroepen bij de Chef Personeelszaken bij het GVB, die hem gewaarschuwd had, zijn "gekanker" in het bedrijf te beëindigen.

Ook

10. Ook was inmiddels meermalen gebleken, dat verschillende mensen uit de gemeentelijke overheidsbedrijven, waaronder meerdere communisten, onderling contact hielden over de wijze van actie voeren, het eventuele tijdstip van een staking, en de samenstelling van een comité van actie. De bekende Willem OOMEN had hierbij een geduchte stem in het kapittel.
11. Op 19 Maart 1955 volgde de door de BNOP georganiseerde openbare demonstratie voor 10% loonsverhoging voor overheidsperoneel, waarop enige malen door DE WAARHEID de aandacht werd gevestigd. Bij de artikelen "Overheid demonstreert Zaterdag" (16.3.55) en "Overheidsperoneel naar Amstelveld" (18.3.55) verschenen foto's

Blijkens het Maandagochtendblad NIEUWS EN SPORT dd. 21.3. 1955, gaven de communistische gemeenteraadsleden Jaap BRANDENBURG en Nico LUIRINK op het Amstelveld (hier werd optocht geformeerd) blijk van hun belangstelling.

12. In het BNOP-bondskantoor volgde op 21 Maart jl. een bespreking tussen BNOP-bestuurders en enige tramactivisten, waaruit bleek, dat bij de tram, volgens de gegeven voorstelling van zaken, een onhoudbare toestand bestond als gevolg van talrijke grieven, o.a. over de bezoldiging van het reserve-peroneel, de ten achterstelling van buschauffeurs-trambestuurders, de onregelmatige diensttijden, het gedwongen "opzouten" van verlofdagen, onvoldoende peroneel bezetting, en het uitblijven van ~~.....~~ herclassificatie.

Diezelfde dag was elders een bespreking, waarin geen eenstemmigheid onder de aanwezigen bestond over de vraag of alleen het trampersoneel in actie moest komen, of ook peroneel van andere gemeentebedrijven.

Enige dagen later waren de leden van een voorlopig comité van actie bij de tram bijeen, die de definitieve tekst samenstelden van een aan het peroneel van het GVB gericht manifest; zij deden dit aan de hand van mede door GROOT-ROESSINK verstrekte richtlijnen.

Dit manifest, houdende de sub 12 genoemde klachten, werd op 24 Maart jl., met bijgevoegde steunlijsten voor te maken onkosten, onder het trampersoneel verspreid. Aan de tekening op deze lijsten zou de stemming, en bereidheid tot staken kunnen worden gepeild, zo werd gezegd.

Blijkens dit manifest behoorden tot dit "voorlopig comité" Klaas Klappe, Jacobus Gouweleeuw, Gerrit van der Valk, Hubertus Oud, Petrus van Nie

De ABVA-NVV onderkende, naar een van hem afkomstig pamflet te oordelen, onmiddellijk de communistische achtergrond van deze actie.

13. Intern was al besproken, dat op een der komende dagen een 24-uursstaking onder peroneel van het GVB zou worden uitgeroepen.

Inmiddels

14. Inmiddels was in DE WAARHEID van 23 Maart 1955 van de hand van GROOT-ROESSINK het artikel "Nogmaals de overheidssalarissen" verschenen, gewijd aan de resultaten van het jongste salarisoverleg tussen de Regering en de erkende overheidsbonden. Schrijver meent tot slot: "Want verzet is geboden, verzet van alle ambtenaren en werklieden in dienst van de overheid".
Tevoren, op 19 Maart jl., had DE WAARHEID al over deze salariskwestie geschreven, daarbij opmerkend: "dat de ambtenaren en werklieden zich bij de huidige gang van zaken echter niet (kunnen) neerleggen. Nu het overleg niet tot bevredigende resultaten heeft geleid, moet de actie beslissen. Een ander weg is er niet."
15. DE WAARHEID van 26 Maart 1955 bracht het bericht "Halve dag staking bij de Reiniging?". Bijna 100% van het personeel van enige secties bij de Stadsreiniging zou, volgens een onderzoek, ingesteld door enige leden van het overheidspersoneel, zich onvoorwaardelijk hebben uitgesproken voor een halve dag staking voor de eis van 10% loonsverhoging. DE WAARHEID knoopte daaraan vast: "Dit onderzoek onderstreept op treffende wijze, dat onder het overheidspersoneel de stemming snel toeneemt om in actie te komen voor loonsverhoging", enz. Het Reinigingspersoneel zou, volgens dit bericht, binnenkort bijeenkomen om zich nader te beraden.
Diezelfde dag bracht het blad onder de titel "Activiteit bij tram voor hoger loon", het sub 12 bedoelde =inmiddels verspreide= manifest onder het oog.
16. "Overheidspersoneel maakt zich klaar voor actie" was een politiek artikel in NIEUWS EN SPORT dd. 28 Maart jl., waarin werd gezegd, dat het Amsterdamse overheidspersoneel met instemming het bericht had ontvangen "dat enige secties van de reiniging zich hebben uitgesproken voor het houden van een proteststaking tegen het salarisbeleid van de regering. Bij meerdere bedrijven en diensten wordt aangedrongen op het volgen van dit voorbeeld."
Vervolgens haakt het artikel in bij de actie onder tramper-
soneel.
17. Al op 28 Maart 1955 was aan de leden van het comité van actie bij de tram bekend, dat personeel van de Stadsreiniging op 30 Maart 's-avonds een vergadering zou houden, waar, zo goed als zeker, zou worden besloten tot het houden van een 24-uursstaking op Donderdag 31 Maart 1955.
Het tramcomité besloot, omdat de eisen van het personeel der Stadsreiniging en het gemeentelijk vervoerbedrijf parallel liepen, de actie bij het GVB te doen aansluiten aan die bij de Stadsreiniging. Personeel van Publieke Werken zou ook bereid zijn tot actie. Dit was gebleken na peiling.
Ook werd door het tramcomité het besluit genomen, dat zijnerzijds een delegatie de vergadering voor de Reinigingsarbeiders zou bijwonen. Omgekeerd zou een vertegenwoordiging der Reinigingsarbeiders worden uitgenodigd voor de voor personeel van het GVB te houden vergadering in de nacht van Woensdag 30 op Donderdag 31 Maart 1955. De BNOF zou deze nachtvergadering voorbereiden.

Het voorlopig comité bij de trambus was inmiddels een definitief comité geworden, waarin zitting hadden de onder punt 12 genoemde personen, met uitzondering van de zich inmiddels teruggetrokken hebbende Hubertus OUD, wiens plaats nu werd ingenomen door Willem WICHARD.

18. Op 29 Maart jl. bracht DE WAARHEID nogmaals "de strijdstemming bij de Reiniging" onder de aandacht. Ook werd in dit blad ter kennis van het lezend publiek gebracht: "Trampersoneel komt in nachtvergadering bijeen". "De maat is vol, zeggen ook de jongens van de Reiniging."
19. Op 29 en 30 Maart werden pamfletten uitgereikt aan het personeel van het gemeentelijk vervoerbedrijf, waarin het rijdend personeel werd uitgenodigd de nachtvergadering van 30 op 31 Maart bij te wonen.
GROOT-ROESSINK, zo werd bekend, zou de redevoeringen opstellen voor enige die nacht optredende sprekers.
FOKKE JOHN zou hebben gezegd, dat een staking vast stond, en onder alle omstandigheden moest doorgaan. Dit, wat de Stadsreiniging betreft.
20. Circa 250 man van de Stadsreiniging vergaderden op 30 Maart jl. in gebouw "De Arend"; besloten werd de volgende dag een 24-uursstaking te beginnen, evenals personeel van de Bestratingswerf van Publieke Werken. Bij de Stadsreiniging was het comité van actie als volgt samengesteld
21. Petrus B.H. van NIE opende de vergadering voor het rijdend personeel van het GVB, gehouden in "De Brakke Grond", in de nacht van Woensdag 30 op Donderdag 31 Maart jl. Er waren er 350 à 400 aanwezigen.
WICHARD releveerde de onder het trampersoneel levende klachten; ook Van NIE deed dit, die, nu verbeteringen uitbleven, zeide dat het personeel moest trachten die verbeteringen door eigen kracht te verwerven. Op een uit de vergadering gestelde vraag of aan de eis tot herclassificatie ook de eis voor 10% loonsverhoging moest worden gekoppeld, werd achter de bestuurstafel ontkennend geantwoord.
Het ging er aanvankelijk nogal rumoerig toe. Een personeelslid van de Stadsreiniging vertelde, dat door het personeel van die dienst de afgelopen avond besloten was om het werk gedurende 24 uur neer te leggen, aan welke staking ook zou worden deelgenomen door het personeel van de Bestratingswerf van Publieke Werken.
Een ABVA-NVV bestuurder, die, als spreker, tegen het houden van een staking fulmineerde, werd weggehoond.
Gerhard de VENTE, die staande de vergadering aan het comité van actie werd toegevoegd, wakte op tot staking en niet te luisteren naar kwakzalvers (de ABVA-bestuurder).
Tijdens de pauze onstond achter de bestuurstafel gekrakeel over het tijdstip waarop de staking moest ingaan.
De Vente was voor een staking van 24 uur, of, zo nodig, van langere duur. De bevolking van Amsterdam zou, in tegenstelling tot de bonden, de staking wel steunen.
Bij handopsteken werd besloten tot een 24-uursstaking.

Twee aanwezigen stemden tegen.

Allen zouden nu naar de remises en garages gaan om dit besluit over te brengen. De VENTE maande aan tot kalmte.

22. Donderdag 31 Maart jl. was de staking onder het rijdend personeel van het GVB vrij algemeen. In de Centrale Werkplaats van deze tak van dienst waren 200 stakers tegen 100 werkwilligen. Door de stakers werd aan de "stadgenoten", door middel van een klein pamflet, houdende een rustige tekst, kennis gegeven van deze staking voor 24 uur.

Bij de Stadsreiniging hadden 648 werknemers het werk neergelegd bij de Waterleidingen 60 en bij de Haven- en Handelsinrichtingen 46 man. Bij Publieke Werken waren 285 man in dit conflict betrokken. Hoe bij deze drie laatstgenoemde diensten de staking tot stand is gekomen, werd dezerzijds vooralsnog niet bekend. Vermoedelijk door het drijven van de diverse actiecomité's.

Het comité van actie bij Publieke Werken bestond uit:
voor zover bekend.

Bij de Haven- en Handelsinrichtingen:

Een delegatie van 6 man meldde zich die ochtend aan het raadhuis; deze afvaardiging wenste toegelaten te worden tot Wethouder Van Wijck. Nadat ten antwoord was verkregen dat de Wethouder verhinderd was de delegatie te ontvangen, trok het zesttal, evenals een aantal in de omgeving wachtende betogers, rustig af. Bij de delegatie bevond zich als enige in burgerkleding Ook Gerrit van de VALK was van de partij. Het waren allen trammannen.

23. Donderdagavond (31.3.55) vonden in "Frascati" verschillende vergaderingen van stakers plaats, nl. eerst voor personeel van
- a) Stadsreiniging en Waterleiding, waar ca. 700 à 800 aanwezigen luisterden naar de woorden van Fokke JOHN en , die beiden de aanwezigen opwekten tot werkhervatting op 1 April 1955. De meningen bleken in de vergadering verdeeld, waarna bij stemming tot uiting kwam, dat zich ongeveer 20 toehoorders voor werkhervatting uitspraken; hierop was blijkbaar door leiding niet gerekend. De comitéleden wezen er op, dat de staking als een korte actie was bedoeld en dat men zich daaraan diende te houden. Na hernieuwde stemming sprak de meerderheid zich uit voor werkhervatting de volgende dag (zie punt 26). Toen kwam
- b) de vergadering voor personeel van Publieke Werken, waar, in een kort betoog, GROOT-ROESSINK voor werkhervatting pleitte. Ook hier heerste verdeeldheid onder de stakers, waarvan een deel van mening was, dat er rekening moest worden gehouden met het nog komende besluit van het trampersoneel. Inmiddels waren verschillende tramstakers deze vergadering binnengedrongen. Eén hunner trachtte de zaak te beïnvloeden door het woord te nemen en aan te dringen op voortzetting der staking. Vele aanwezigen verzetten zich evenwel tegen deze gang van zaken en riepen dat zij zelf wel een beslissing zouden nemen.

Er

Er ontstond een gespannen sfeer. Uiteindelijk werd na stemming besloten om de beslissing af te wachten van het tram-personeel. En tot slot kwamen bijeen:

- c) de stakers van het Gemeentelijk Vervoerbedrijf. Honderden mensen konden geen plaats in deze zaal vinden. Men vertrok toen naar de grote zaal van "Krasnapolsky". Het gebouw "Frascati" werd, via de koffiekamer, het laatst verlaten door een groepje van ongeveer 7 personen, waarbij GROOT-ROESSINK. In die koffiekamer ontstond een gesprek tussen GROOT-ROESSINK en Klaas Klappe, waaruit werd opgevangen, dat eerstgenoemde vóór werkhervatting was op 1 April 1955, terwijl Klappe zich hiertegen met klem verzette. Hij zei tegen GROOT-ROESSINK, dat deze zich er buiten moest houden. Hij liet uitkomen dat hij voor doorstaken was en dat dit ook de mening was van het grootste deel van het rijdend personeel.

Voor de zaal in "Krasnapolsky" waren ca. 2500 gegadigden. Die zaal heeft evenwel een capaciteit van ongeveer 1500 personen. Een groot deel van de belangstellenden bleef toen op straat voor en in de omgeving van het gebouw.

In deze vergadering werd besloten de staking voort te zetten. Het technisch personeel zou alsnog een beslissing nemen.

Inmiddels waren de eerste nachtelijke uren verstreken. Op het Midden-Damterrein werd, na een kort samenzijn van enige honderden personen, door het technisch personeel van het Gemeentelijk Vervoerbedrijf besloten om over enige uren bij de remises een beslissing te nemen over al dan niet doorstaken.

24. De CPN liet op 31 Maart een gedrukt manifest het licht zien, waarin de "stadgenoten" om "actieve solidariteit met de stakend overheidsarbeiders" werd gevraagd.

De Amsterdamse afdelingen van verschillende bij de EVC aangesloten bedrijfsbonden lieten deze of de daarop volgende dag ook pamfletten over de stakingen aan hun leden verschijnen, waarin tegelijk eigen eisen kenbaar werden gemaakt.

De Chevofa richtte een pamflet tot de arbeiders van de Superfos faatfabriek en de N.V. Electro, met de oproep tot solidariteit met de stakende gemeente-arbeiders. "Gebruikt haar (= die stakende) als krachtbron voor Uw eigen belangen om tot verhoging van Uw "loon te komen".

De Grafische: "Besluit nog vandaag een daad te stellen als personeel".

Atek: "Ook Uw lonen liggen te laag".

AHBV: (aan warenhuisemployé's) "De gelegenheid om resultaten te behalen zijn bijzonder gunstig".

ABWB: "Dit voorbeeld verdient navolging".

ABV: "Dat verplicht ons tot hoog opgevoerde solidariteit op alle gebieden" "welke stappen zij (= het spoorwegpersoneel) kunnen nemen om hun positie te verbeteren".

De Metaal: "De metaalarbeiders moeten juist nu gebruik maken van de werkgelegenheid door het stellen van looneisen en het organiseren van de strijd voor deze looneisen".

ABT

ABT: (aan havenarbeiders) "Het is thans de hoogste tijd om kracht bij te zetten aan de gestelde eisen" (= f 6.50 loonsverhoging voor de havenarbeiders).

Het OVB-Verkeer vroeg per pamflet aan de Amsterdamse havenarbeiders om te overwegen of nu het ogenblik voor hen was gekomen om de strijdende overheidsmakers te steunen, door het stellen van de klasedaad.

Uit meerdere verschenen pamfletten van EVC-zijde kon blijken, dat onder de EVC-leden werd gewerkt met steunlijsten ten bate van de stakers.

Bertus BRANDSEN in DE WAARHEID van 31 Maart. 1955:

"Het is de taak van alle vakbewegingsmensen om overal de weg te volgen, die nu het Amsterdamse overheidspersoneel heeft "gewezen."

25. Op 1 April 1955 braken sympathiestakingen uit en wel:
- a) te 8.30 uur bij het schildersbedrijf N.V. Wilkens en Zoon waar het gehele personeel van 75 man het werk neerlegde;
 - b) om 9.30 uur bij de N.V. Verschure & Co's Scheepswerf en Machinefabriek, waar 150 stakers waren, die tevens 6% loonsverhoging eisten; 30% der stakers zou tot de EVC behoren;
 - c) te 17.15 uur bij de N.V. Electrozuur- en Waterstoffabriek, waar de middag- en de nachtploeg, samen ongeveer 400 man, in staking gingen. Zij wensten tegelijkertijd 10% loonsverhoging.

(Al deze stakingen werden op 2 April 1955 te 7.30 uur beëindigd.)

26. Bij de Stadsreiniging, de Centrale Werkplaatsen van het Gemeentelijk Vervoerbedrijf, de Waterleidingen en de Haven- en Handelsinrichtingen, werd de staking op 1 April 's ochtends vroeg opgeheven.

27. In "Krasnapolsky" werd op 1 April te 14 uur een vergadering gehouden door het rijdend personeel van het Gemeentelijk Vervoerbedrijf. Bij monde van Gerhard de VENTE werd meegedeeld, dat de Burgemeester had verklaard bereid te zijn het staking comité die dag te 17.30 uur te ontvangen, indien althans het werk door de stakers bij de tram was hervat. De VENTE zei, dat het comité deze voorwaarde wilde accepteren als de vergadering het er ook mee eens was. Uit de gehouden discussies bleek dat er een sterke verdeeldheid bestond over het al dan niet hervatten van het werk.

_____ betoogde, dat met volledig succes was voldaan aan de 24-uursstaking. Hij was vóór werkhervatting. In de zaal ontstond nu herrie.

Toen kwam Klaas KLAPPE voor de microfoon; hij stelde voor, zich onmiddellijk in verbinding te stellen met de Burgemeester, aan wie hij zou mededelen hoe de stemming in de zaal was en hem te verzoeken concrete toezeggingen te doen. KLAPPE verliet hierop de zaal, nadat de aanwezigen te kennen hadden gegeven hiermee accoord te gaan. Na enige ogenblikken keerde hij terug en vertelde, dat hij de secretaris van de Burgemeester te pakken had gekregen. Deze kon echter geen enkele

toezegging

toezegging doen, maar zou, volgens KLAPPE, hebben gezegd dat de vergaderden maar gevolg moesten geven aan hetgeen zij, hoe dan ook, besloten. KLAPPE riep toen uit: "De conclusie is nu voor ons duidelijk, en wel: doorstaken".

In de zaal werd het daarop een tumultueus geheel; verschillende mensen bestormden het podium; zij ontrukten elkaar de microfoon om hun mening schreeuwend de zaal in te slingeren. De laatste spreker riep luidkeels dat het werk moest worden hervat om het comité van actie de gelegenheid te bieden contact met de Burgemeester op te nemen. Als hieruit geen resultaat voortvloeide = verwezenlijking van de eis: herclassificatie = moest weer worden gestaakt.

De vergaderden liepen uit de zaal, waarbij kon blijken dat velen niet wisten waar zij aan toe waren, rijden of doorstaken. Het weer gaan rijden werd als het meest voor de hand liggend aangenomen.

Inmiddels ~~van~~ het 17.30 uur geworden, het tijdstip waarop de Burgemeester het comité van actie zou ontvangen. Toen bleek, dat geen enkel positief resultaat kon worden verkregen, werden weer in het stadsbeeld verschenen bussen en trams door de stakers naar de remises en garages gedirigeerd.

Ook de veerponten, die weer waren gaan varen, hesen de klep omhoog en bleven werkeloos tussen de steigers liggen.

(Militairen en marine-personeel deden hun intrede op bussen en ponten op 2 April 1955.)

Die avond vond ook, in gebouw "De Leeuw", nog een vergadering plaats, welke door het comité van de Stadsreiniging was belegd. Met algemene stemmen werd door de ca. 500 aanwezigen besloten om op 2 April 1955 opnieuw het werk neer te leggen. Dit op advies van Fokke JOHN.

Het werd nl. in deze vergadering onjuist bevonden om aan het werk te blijven, terwijl personeel van andere diensttakken in voortdurende staking bleven.

28. Op Zaterdag 2 April 1955 kwam het technisch personeel van de tram in "De Brakke Grond" bijeen; 500 à 600 personen waren aanwezig. De leiding berustte bij Op de voorgrond trad:

Na rumoerige discussie werd met 1 stem tegen besloten om het werk, voor zover nog gaande, neer te leggen en de werkzaamheden niet eerder op te nemen dan nadat de militairen verdwenen waren. Ook het marinepersoneel kwam in dit verband, hoewel zijdelings, ter sprake.

Als de militairen vertrokken waren, dan zou geprobeerd worden de herclassificatie ingewilligd te krijgen, aan de verwezenlijking waarvan een tijdslimiet van 1 week zou worden verbonden. Bij het uitblijven van enig resultaat, zou het werk wéér worden neergelegd.

Deze vergadering begon te 14.20 uur.

Om 14 uur belegde het CNV in "Bellevue" een vergadering voor het overheidspersoneel, waar een der CNV-bestuurders de stakers opwekte onverwijld het werk te hervatten, hem hun vertrouwen te schenken, waarna hij via de normale kanalen van

overleg

overleg zou trachten de gestelde eisen ingewilligd te krijgen. Ook stakende trammensen gaven acte de présence. Er waren ongeveer 500 aanwezigen.

Die morgen waren weer stakingen uitgebroken onder personeel van het Gemeentelijk Energiebedrijf (120 personen), in hoofdzaak bij de Wester- en Zuidergasfabriek, van de Haven- en Handelsinrichtingen (47 man), van de Stadsreiniging (820 van de Was-, Schoonmaak-, Bad- en Zweminrichtingen (155 personen) en van de Bestratingswerf van Publieke Werken (45 personen).

Exacte cijfers van het aantal stakers zijn voor de volgende dagen niet te geven, als gevolg van de, ook onder de stakers heersende verwarring. Wel werd steeds uitbreiding aan het aantal stakers gegeven, o.a. door het afposten der bedrijven.

's Avonds om 8 uur (nog steeds 2.4.55) vond in de ATO-garage aan de Pilotenstraat een door het comité van actie van het rijdend personeel van het GVB belegde vergadering plaats, die werd bezocht door ongeveer 1300 personen.

De VENTE gaf een overzicht van de toen bestaande stand van zaken in de stakingen.

In het begin der vergadering was al duidelijk te merken, dat van het comité geen initiatief meer uitging.

De VENTE, die de indruk wekte met de leiding te zijn belast vroeg: "Jongens, wat moeten we doen? Hier staan we nou.

"Wat moeten we; ik weet het niet meer. Zelf weet ik eigenlijk wel wat ik moet, maar jullie beslissen uiteindelijk."

Enige discussianten gaven blijk van instemming met het die middag door de CNV-bestuurder gedane voorstel, nl. werkher-
vatting enz. Een aantal anderen deelde deze mening niet.

Onder de latere discussianten bevond zich Willem OOMEN, die nu, in tegenstelling tot voorheen (zie punt 27) voorstelde om het werk niet te hervatten.

De VENTE deelde mede, dat hij liever zijn hele huisboedel zou verkopen dan toegeven. Ook zou hij liever gras eten als de honger hem daartoe zou drijven.

Links en rechts klonken opmerkingen als: "Jongens, we stake door".

Bij handopsteken werd door een kleine meerderheid besloten tot doorstaken.

Tijdens deze vergadering werd medegedeeld, dat de vergader-
ruimte gratis door de directie van de ATO ter beschikking was gesteld.

29. Te omstreeks 11 uur verzamelden zich Zondag 3 April 1955 op de Noordenmarkt ongeveer 200 mannen, stakers van het Gemeentelijk Energiebedrijf. Zij bespraken de stand van zaken en leverden critiek op het "socialistisch commentaar" van de hoofdredacteur K. VOSKUIL van "Het Vrije Volk", uitgesproken voor de VARA-microfoon de afgelopen Zaterdagavond. Toen enige politieruiters verschenen trok men af naar café "Marcanti" in de Jan van Galenstraat, waar de beschikking over een vergaderzaal werd verkregen. Intussen was het aantal personen uitgegroeid tot ca. 250 man. Achter de tafel op het podium zaten 7, onbekend gebleven, mannen.

Een

Een der aanwezigen, , deed zijn uiterste best zijn toehoorders te bewegen tot onmiddellijke werkhervatting, waar mee door de vergadering werd ingestemd onder de volgende voorwaarden: de militairen moeten direct verdwijnen, geen rancun maatregelen en spoedige behandeling der herclassificatie. Een der op het podium aanwezige mannen ging te 12.45 uur telefoneren met de Burgemeester.

Inmiddels had een aantal stakers de zaal verlaten om hun werk te hervatten.

Te 13 uur werd medegedeeld, dat de Burgemeester niet wenste in te gaan op de door de stakers gestelde voorwaarden.

De stemming sloeg om.

In meerderheid werd besloten tot doorstaken.

Het comité gaf daarop te kennen, dat het niet langer de verantwoordelijkheid voor de staking wenste te dragen; het zou aftreden als het werk niet direct werd hervat.

Er bleken onder de aanwezigen geen liefhebbers te zijn, die zitting wilden nemen in een nieuw comité, dat dan de staking zou moeten voortzetten. Wel werd als kandidaat genoemd

; het bleek evenwel dat deze zich niet mocht verheugen in de sympathie der vergadering.

Een nieuw comité werd niet gekozen.

Tegen 14 uur werd overeengekomen, na heftig heen en weer gepraat, dat het werk zou worden hervat. Indien niet binnen 48 uur concrete toezeggingen over de herclassificatie ontvangen zouden zijn, dan zou men opnieuw in staking gaan.

De parlementaire medewerker van VRIJ NEDERLAND schrijft in dit blad dd. 9 April jl. enige opmerkelijke zinnen, nl.:

"In een koffiehuis bij het Amsterdamse Haarlemmermeerstation waar het gejuich van tienduizenden Stadionbezoekers, dat de "Nederlandse aanvallen op het Belgische doel begeleidde, onafgebroken hoorbaar was, hadden Zondag (3 April 1955) de "communistische Kamerleden GORTZAK, REUTER en BRANDENBURG "hun tijdelijk stakwartier opgeslagen. Onafgebroken gingen "hun koeriers in en uit om de instructies van dit edel drietal over te brengen naar hun handlangers, die rond het "Stadion en elders in de stad de Amsterdamse stakers leidden

30 In de morgenuren van Maandag 4 April jl., aanvangend te 8 uur was het stakende personeel van het GVB in "Krasnapolsky" in vergadering bijeen. Op vertoon van de z.g. tramlegitimatie werd toegang verleend. Aan bestuurders van vakorganisaties werd verzocht de zaal te verlaten. Het bleek de ca. 2000 aanwezigen al spoedig dat het comité van actie van mening was dat de staking moest worden beëindigd, hetgeen bij monde van De VENTE werd medegedeeld.

Uit hetgeen discussianten naar voren brachten, kwam tot uitdrukking dat men het daarmee, over het algemeen, eens was.

Een der aanwezigen zei, dat hem ter ore was gekomen, dat een vergadering van het comité van actie was bijgewoond door GROOT-ROESSINK en nog een andere communist, hetgeen door hem werd betreurd. De VENTE deelde hierop mede, dat hij het niet meer alleen had afgekund. Hij had de laatste dagen maar 4 uur geslapen en hij had toen de communisten er bij gehaald om bijstand te verlenen in technische aangelegenheden.

Het

HET PAROOL dd. 4 April weet hierover te melden, dat een bij het CNV aangesloten staker het comité er van beschuldigde "twee communisten heimelijk de vergaderingen van het comité te hebben laten bijwonen en mee te hebben laten doen aan het "nemen van beslissingen". Het blad noemt dan als de twee communisten Willem OOMEN en GROOT-ROESSINK. "Ik ben van de EVC en de CPN helemaal niet gediend", zei De VENTE volgens het blad.)

Met grote meerderheid van stemmen werd tenslotte in deze vergadering besloten om het werk nog dezelfde dag te hervatten. Men zou evenwel onmiddellijk weer in staking gaan als er rancune-maatregelen zouden worden getroffen.

Om 10 uur die ochtend (4.4.55) begon een vergadering in "Bellevue" van stakende reinigingsarbeiders. Aan de 500 aanwezigen werd medegedeeld, dat de vergadering eerst zou aanvangen, zodra de comitéleden terugkeerden van een bespreking met een CNV-bestuurder, en zodra de uitslag van de vergadering van het trampersoneel bekend was.

Te 10.30 uur kwamen de comitéleden op het podium; gaf een overzicht van de besprekingen met het CNV; hij adviseerde, vertrouwen te hebben in het CNV, en om in de loop van de dag, evenals de trammensen, het werk te hervatten. Vervolgens nam Fokke JOHN het woord, die voorstelde om, indien er tegen sommige stakers rancune-maatregelen werden getroffen, het werk opnieuw neer te leggen. Hij betoogde voort dat de stakers zich om 13 uur aan hun werk moesten melden. Door applaus stemden de vergaderingbezoekers in met deze voorstellen.

Successievelijk bleek die dag de bereidheid der stakers van de verschillende gemeentendiensten om weer aan het werk te gaan.

Ongeveer 1000 bouwvakarbeiders gingen op 4 April in staking uit sympathie met het stakende trampersoneel. 't Was een weinig protest om te merken dat deze lieden in de loop van de dag nog staakten, toen het gemeentepersoneel al besloten had aan het werk te gaan. (De volgende dag waren al deze bouwvakarbeiders weer aan het werk getogen.)

Door de BNOP werden 's avonds op 4 April in de Doelenzaal twee vergaderingen belegd, waar 2 x 400 personen aanhoorden wat GROOT-ROESSINK te zeggen had over het ontstaan en het verloop der stakingen. Hij somde de winstpunten op, t.w.:

- a) de gebleken eenheid;
- b) het hernieuwde overleg door de bona-fide organisaties;
- c) de betere regeling voor de betaling van de continuedienst

Hij bezwoer de vergadering geen genoegen te nemen met rancune-maatregelen. Indien iets positiefs in deze richting zou blijken, diende men zich direct in verbinding te stellen met de betrokken comité's. De BNOP-leden moesten dan onvoorwaardelijk achter de besluiten van deze comité's staan.

Hoewel

Hoewel er in de discussies klanken werden gehoord als: "We nemen geen rancune-maatregelen" en "Dan gaat de boel weer plat", viel over het algemeen niet veel overtuiging te beluisteren hierover.

GROOT-ROESSINK legde nogmaals de nadruk op de omstandigheid, dat het niet tot de taak en de bevoegdheden van de BNOP behoorde om hierin besluiten te nemen. Die bevoegdheden kwamen slechts toe aan het stakingscomité.

31. Zoals bekend, was het stakende personeel door Burgemeester en Wethouders geschorst, met bedreiging van ontslag. De schorsing werd opgeheven voor degenen die weer tot hun bedrijf werden toegelaten. Burgemeester en Wethouders zouden zich evenwel nader beraden over een aantal der geschorsten; bekeken zou worden of zij alsnog in dienst terug mochten komen. Naderhand werd door genoemd college overgegaan tot ontslag uit de dienst van een aantal der stakers.

Onderstaand volgt een staatje, vermeldende de diensttakken waar gestaakt werd, het aantal daarbij werkzame ambtenaren, het aantal stakers op de topdag en het aantal stakers dat na aanmelding voorlopig niet te werk werd gesteld. Een groot aantal hunner werd ontslagen.

DIENSTTAK	Ambtenaren		Stakers		Na melding niet te werk gesteld
	jaar-salaris	week-salaris	jaar-salaris	week-salaris	
Energiebedrijf	1530	2089	-	295	24
Haven- en Handelsinrichtingen	138	222	-	182	14
Publieke Werken	1261	1616	-	806	10
Stadsreiniging	122	1040	-	850	14
Vervoerbedrijf	451	2605	37 ^(A)	1707	27
Was-, Schoonmaak-, Bad- en Zweminrichtingen	70	1358	1	129	1 ^(B)
Waterleidingen	287	298	-	135	-

(A) = machinisten en schippers der gemeenteveren.

(B) = ambtenaar op jaarsalaris.

De in de rubriek "Na melding enz." genoemde aantallen hebben betrekking op ambtenaren met weeksalaris, met uitzondering van (B).

Uit

32. Uit een overgelegde staat, betrekking hebbende op de verhoudingen per 1 Januari 1955 tussen de aantallen personeelsleden (bij de in de stakingen betrokken bedrijven) en de daarbij in de bona-fide vakbeweging georganiseerden, zulks voor de vorming van dienstcommissies e.d.), blijkt het volgende:

<u>DIENSTTAKKEN</u>	<u>WERKNEMERS</u>	<u>GEORGANISEERDEN</u> in bona-fide organisaties	<u>in BNOP</u>
Energiebedrijf	3494	1647	347 (?)
Haven- en Handelsinrichtingen	329	144	
Publieke Werken	2754	739	427 (?)
Stadsreiniging	1131	374	390 (?)
Vervoerbedrijf	2653	1187	520 (?)
Was-, Schoonmaak-, Bad en Zweminrichtingen	1405	193	
Waterleidingen	565	234	

De onder de BNOP vermelde cijfers dienen met reserve te worden beschouwd.

33. Op 5 April jl. hadden praktisch alle stakers het werk hervat.

Op die dag gingen evenwel 50 man van de Afd. Bestrating (sectie Transvaalstraat) Publieke Werken weer in staking als protest tegen de ten opzichte van de stakers genomen maatregelen. De volgende dag gingen deze arbeiders weer aan het werk.

Deze ochtend (5.4.55) vond in de CPN-burcht "Felix Meritis" een bijeenkomst plaats, waarin de van overheidswege genomen strafmaatregelen jegens een aantal stakers werd besproken. Paul de GROOT was hierbij tegenwoordig, evenals

De GROOT wenste geen nieuwe staking, daar een dergelijke strijd niet het algemeen belang gold, maar slechts sympathie met getroffen collega's inhield. Hij achtte het beter de zaak op kookhitte te houden en een paar dagen af te wachten wie precies zouden worden ontslagen. Manifesten moesten de zaak warm houden. Hier en daar zou b.v. een uur kunnen worden gestaakt.

Er werd een plan besproken om tegen de rancune-maatregelen een petitionnement te organiseren en om gemeenteraadsleden te bezoeken, teneinde hen te "bewerken".

Zowel

34. Zowel in Amsterdam als in enige omliggende plaatsen is de politie opgetreden tegen collectanten, die in het openbaar geld inzamelden ten behoeve van de stakers. Op grond van art. 74 APV werd hier te stede een dergelijke inzameling verboden; steunlijsten werden in beslag genomen.

HET PAROOL van 16.4.55 deelt mede, uit de mond van te hebben vernomen, dat bij hem een bedrag van f 70.943,13 aan steungelden is gedeponneerd, waarvan, na aftrek van kosten voor drukwerk e.d., f 68.565,- zal worden uitgekeerd.

Het artikel sprak over als iemand "die regelmatig werk voor de EVC verricht".

De stakers zouden een uitkering krijgen van f 7.- per dag + f 0.75 per dag voor elk kind.

De eerste stakingsdag bleek naderhand voor eigen rekening te komen.

35. Na beëindiging van de staking werden in de stad manifesten verspreid, gericht aan de bevolking van Amsterdam en afkomstig van de gezamenlijke comité's van actie. Hierin wordt gezegd: "Onze eisen komen aan de orde en het CNV en de KAB hebben verklaard hiervoor te zullen optreden". Voorts wordt verklaard dat de arbeiders van de Stadsreininging en Publieke Werken geen rancune-maatregelen zullen dulden. Verder wordt gevraagd om te protesteren tegen de voorgenomen rancunemaatregelen.

Het district Amsterdam der CPN richtte een manifest, getiteld "Stopt de zwarte reactie" aan de Amsterdamse bevolking. Dit manifest eist: Handen af van Amsterdam; Trekt onmiddellijk de troepen terug; Geen rancune tegenover de arbeiders die aan de staking deelnamen; Snelle invoering van de herclassificatie; Uitbetaling van de stakingsdagen; en: Voor het aftreden van de KVP-Wethouder Van Wijck. Het manifest besluit met: "Weg met Beel, weg met Romme".

De "Commissie van het GVB" richtte op 4 April een gestencild strookje tot de "stadgenoten", waarin het besluit tot werkhervatting wordt gemeld. "Van de zijde der vakorganisaties, die aan het Georganiseerd Overleg deelnemen, werd de toezegging ontvangen, dat over onze eisen zal worden gesproken met het gemeentebestuur van Amsterdam." Voorts brengt de commissie haar dank uit voor de van het publiek ontvangen financiële en morele steun.

"De gezamenlijke commissies" richtten een gestencild pamflet aan het personeel van het Vervoerbedrijf, de Stadsreininging, de Publieke Werken en de Haven- en Handelsinrichtingen, waarin wordt gezegd, dat het manifest (zie de aanhef van dit punt 35) door het publiek met sympathie is ontvangen en dat nu petitionnementen zullen rondgaan, waarin de burgers van Amsterdam hun handtekening kunnen plaatsen als protest tegen rancunemaatregelen.

Op 9 April jl. werd geconstateerd, dat de trammensen en zich op straat onledig hielden met het vergaren van handtekeningen van passerend publiek. Zij waren in uniform gekleed.)

36. Het behoeft geen betoog dat de stakingen, na afloop, door de communistische persorganen als met succes bekroond werden voorgeschoteld. De EVC gaf een verklaring uit, waarin "de verlossende daad" van de stakers, volgens de verklaring, tot gevolg heeft gehad, dat "nu aan de dringende eis van het "overheidspersoneel tot herclassificatie (dat wil zeggen "loonsverhoging) niet meer is te ontkomen". De middelen die de NVV-hoofdbestuurders hebben gebruikt om de staking te breken, zijn volkomen mislukt, zo gaat het pamflet verder, en wel omdat de massa van de bevolking achter de staking stond. De EVC roept dan de bevolking op, in het bijzonder de arbeiders in de bedrijven, om "gemeenschap-pelijk" van hun eis tot het afzien van alle rancunemaatregelen blijk te geven.

De "Commissie van het personeel van het GVB" richt in een gestencild manifest het woord tot de "collega's", waarin ook wordt gewezen op het succes, dat "onze eisen thans in het Georganiseerd Overleg komen en dat het CNV en de KABO hiervoor zullen optreden".

Door de getroffen rancunemaatregelen "proberen Burgemeester "en Wethouders hun woede over ons succes te koelen en vooral "onze strijdwil aan banden te leggen".

Verder wordt gevraagd om hiertegen te protesteren door middel van brieven en moties bij het college van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad, en vooral: "Eist van Uw organisatie dat zij tegen elke rancune optreden".

37. Een lijst met de personalia van degenen die als gevolg van de stakingen door Burgemeester en Wethouders zijn ontslagen, zal bij dit rapport worden gevoegd.

=====

- A. De hierboven geschetste stakingsactiviteit kreeg een verlengstukje, toen bleek dat door Burgemeester en Wethouders een aantal stakers was ontslagen.

Personeel van Publieke Werken belegde op 13 April 1955 te 20 uur in "Frascati" een openbare vergadering, die door ca. 400 à 450 personen werd bijgewoond.

De

De bekende _____, de voorzitter van het comité van actie en ontslagen bij de gemeente Amsterdam, opende de vergadering, waarbij hij de aantallen ontslagenen bij de verschillende gemeentediensten opsomde. Hij zag die ontslagen als een wanhoops daad, als fascistische methoden.

De eveneens ontslagen _____ deed, evenals vele andere sprekers na hem, een hartstochtelijk beroep op de aanwezigen om het ontslagen personeel niet in de steek te laten. Ook de ontslagenen Klappe en De Vente traden op. Ongeveer 2/3 gedeelte der aanwezigen gaf bij handopsteken te kennen, opnieuw tot een staking te willen overgaan. Als stakingseisen werden geformuleerd: herclassificatie, en protest tegen de rancunemaatregelen. Om 10 uur de volgende dag zou men bijeenkomen in het gebouw "Ons Genoegen".

B.

C. Op 14 April 1955 hadden enige honderden arbeiders van Publieke Werken, straatmakers, het werk neergelegd.

Om 10 uur die ochtend waren ongeveer 300 man in "Ons Genoegen" bijeen, waar gesproken werd over het bewerken van alle werkwil-ligen bij Publieke Werken. Er werd afgesproken elkaar die dag weer te ontmoeten in het gebouw om 15.30 uur. Dit gebeurde dan ook. Als gevolg van de toen aan de dag tredende besluite-loosheid werd beslist om de avondvergaderingen van het perso-neel der Stadsreiniging en het Gemeentelijk Vervoerbedrijf af te wachten.

D. In "De Brakke Grond" vergaderden Donderdagavond 14 April 1955 circa 350 personen, bijeengeroepen door het stakingscomité bij de Stadsreiniging.

_____ zei, dat nu de houding moest worden bepaald ten opzichte van de door Burgemeester en Wethouders getroffen maatregelen. De arbeiders zouden zich evenwel niet hals over kop in een stakingsavontuur storten als protest tegen de rancune-maatregelen. De looneis blijft nummer één op het programma. Fokke JOHN besprak de winstpunten uit de staking. Indien zou worden besloten om tot een nieuwe actie over te gaan, dan moest gerekend worden op een zware, grote offers vergende, strijd. Hij wilde voorstellen de actie onverminderd voort te zetten, door de bonden onder druk te zetten en door de bevolking er van te doordringen hoe de arbeidersbelangen door de regering tot een politiek steekspel werden gemaakt. Als discussianten traden o.a. op _____,

_____ en Dirk van NIMWEGEN.

GROOT-ROESSINK bracht dank aan Henk GORTZAK en aan de communi-tische raadsfractie, die getoond hadden de belangen van de arbeiders te verdedigen. _____ sloot de bijeenkomst.

Veel

Veel aanwezigen toonden zich voorstanders van een nieuwe staking, maar niemand durfde blijkbaar zijn mening hardop te zeggen.

Een besluit werd niet genomen.

- E. Diezelfde ^{NADVP} avond vergaderde het trampersoneel in "Bellevue", bijeengeroepen door de z.g. tramcommissie. Een aantal van 900 personen was aanwezig. Er traden vele sprekers op, die niet mals waren in hun critiek ten opzichte van de rancunemaatregelen, de houding van het NVV, enz.

Het hoogtepunt brak aan toen het woord nam. Hij waarschuwde zijn toehoorders, niet in de val te lopen, die de regering had opgezet. Als er weer nieuwe stakingsacties kwamen, dan zou de regering de stad Amsterdam op de knieën dwingen met inzet van het gehele militaire apparaat, hetgeen dan niet in het belang van het overheidspersoneel zou zijn.

Hij adviseerde, niet tot staking over te gaan, maar wel eensgezind de strijd voor de herclassificatie voort te zetten.

Ook sprekers na hem bleken niet van plan de stakingsbijl weer te gaan opgraven, en, bij handopsteken, werd dan ook duidelijk dat er geen verdere wil in die richting aanwezig was. Over drie weken zou men zich nader beraden.

- F. De stakers van Publieke Werken hadden uit deze vergaderingen dus geen steun kunnen putten. De moed ontzonk, en op 15 April jl. meldden zij zich aan voor hun werk. Zij werden teruggestuurd met de mededeling zich de volgende dag wéér te melden. Op 16 April werden zij, na aanmelding, naar huis teruggestuurd met de aanzegging dat zij waren geschorst voorlopig. Op de 20e April konden zij hun werk uiteindelijk hervatten.

- G. Per manifest van "de gezamenlijke actie-leidingen en commissies van het gemeentepersoneel" wordt aan de bevolking van Amsterdam medegedeeld, dat het gemeentepersoneel waakzaam blijft.

=====
21.4.55

F5

=====
✓

blz 276 > 71

AAN DE BEVOLKING VAN AMSTERDAM!

Nu de staking van het Amsterdamse gemeentepersoneel voor hogere lonen enige tijd achter de rug is, voelen wij ons geroepen om ons middels dit vlugschrijft te richten tot U, Amsterdammers, die zo warm met onze strijd hebt meegeleefd en ons door Uw morele en financiële steun mede in staat gesteld hebt onze stakingen tot een succesvol einde te brengen. Een **SUCCESVOL** einde, ongetwijfeld, ofschoon al diegenen, die zich hebben uitgesloofd om de stakingen te doen mislukken, dit met veel nadruk ontkennen. De ontkenning is echter te nadrukkelijk om veel geloof te vinden, zelfs bij niet-ingewijden.

Want wat hebben de stakingen werkelijk tot stand gebracht? Sinds jaar en dag hebben wij, het personeel van de verschillende gemeentebedrijven, gepoogd om onze gerechtvaardigde wensen op het gebied van de lonen door het Georganiseerd Overleg in behandeling te doen nemen. Juist omdat dit categorisch werd geweigerd werden de stakingen een feit.

Thans echter, na enkele dagen van strijd, hebben de Christelijke en Katholieke bonden zich bereid verklaard, onze looneisen in het overleg aan de orde te stellen. Bovendien is er de toezegging van het gemeentebestuur, dat er na hervatting van de arbeid onderhandelingen met de organisaties langs de normale kanalen zullen worden gevoerd.

Het doel van onze stakingen was, dat het gesprek over onze looneisen opnieuw begonnen zou worden.

Deze toezegging is thans dus gegeven, en dat was voor ons de aanleiding, om terstond het werk te hervatten.

Wij maken ons geen illusies, dat het nu wel „vanzelf” in orde zal komen, en de gewenste verbeteringen ons op een presenteerblaadje aangeboden zullen worden. Maar het is toch reeds tekenend, dat meerdere dagbladen, en ook officiële personen, die ons in de stakingsdagen veelal niet erg vriendelijk hebben bejegend, de waarschuwing laten horen, dat er niet

langer getraineed mag worden met het inwilligen van de gerechtvaardigde verlangens der gemeente-arbeiders.

Ook zijn reeds in meerdere gemeenten loonsverbeteringen met terugwerkende kracht doorgevoerd of concreet toegezegd (Rotterdam, Utrecht, Velsen, Oldenzaal, Arnhem, etc.) Het kan niet anders, of Amsterdam moet thans ook volgen.

Het zal nauwlettend toezien, dat de toegezegde salris-onderhandelingen inderdaad en op korte termijn worden aangevat. Het zal niet meer toestaan, dat er „over hen en zonder hen” over hun lonen wordt beslist, om dan opnieuw met een aalmoes te worden afgescheept.

Het gemeentepersoneel blijft waakzaam

Het personeel sprak zich volmondig uit, om de strijd tegen de rancune in de bedrijven met alle gepaste middelen te blijven voeren. Het zal niet worden geduld, dat 57 stakers worden ontslagen, want zij vochten, evenals hun collega's die weer tot de bedrijven zijn toegelaten, voor een rechtvaardige zaak. Hun ontslag zou een ontoelaatbare aantasting van het democratische recht van staking betekenen, hetgeen in de toekomst de weg tot onbeperkte willekeur zou open stellen.

Wij doen een beroep op U, inwoners van Amsterdam, ons in deze strijd, evenals tijdens de staking, te blijven steunen door Uw protesten tegen de rancune-maatregelen te laten horen bij het college van B. en W. van Amsterdam, en door Uw financiële bijdragen te storten op de lijsten ter ondersteuning van de 57 ontslagen en de 20 nog geschorste arbeiders.

In onze stad geen verkrachting van de democratie!

Wij hebben het wapen van de staking gehanteerd, omdat ons geen andere wegen overblijven. Wij weten ons sterk genoeg, om de komende tijd vol vertrouwen tegemoet te zien. Ook omdat wij kunnen rekenen op Uw sympathie en op Uw begrip voor de situatie waarin het overheidspersoneel verkeert.

De gezamenlijke Actie-leidingen en
Commissies van het Gemeente-personeel.

bylage 27b477

A.

A F S C H R I F T tor kennisneming aan
het personeel.

Amsterdam, 27 April 1955.

aan Burgemeester en Wethouders
van Amsterdam.

Wijne Heren,

Bij deze herinneren wij U er aan, dat de afgelopen staking bij het G.V.B. werd veroorzaakt doordat het G.O. de maatregelen, die noodzakelijk waren om de financiële achterstand in de gezinnen op te heffen en te komen tot betere arbeidsvoorwaarden alsmede tot herstel van onze vastgelegde rechten t.a.v. het verlof etc., achterwege liet.

De eis van herclassificatie, die reeds jarenlang door het personeel met steeds groter nadruk aan de orde was gesteld, had bij inwilliging zonder meer de oplossing kunnen brengen en de rust in het bedrijf kunnen verzekeren. Echter inplaats daarvan in deze richting de oplossing te zoeken hebben B. en W. en de leiders der voormalige Unie-organisaties zich hiertegen verzet, wat ten uiteindelijk de staking tot gevolg had.

Door de staking hebben zich tenslotte de heer Batenburg de Jong van het C.N.V. en de heer Damhuis van de KABO bekend verklaard, door de eisen in het G.O. op te treden. Het kan bekend zijn, dat op de laatst gehouden vergadering van het tramperoneel op Donderdagnacht van 14 op 15 April j.l. besloten werd, over pl.m. 3 weken opnieuw bijeen te komen om zich te beraden over de verder te nemen stappen, wanneer resultaten zouden uitblijven.

Wij willen U er tevens op wijzen dat de door U genoemde maatregelen om een aantal stakers te ontslaan de ontstamming in het bedrijf nog heeft opgevoerd en tot grote verontwaardiging heeft geleid, en het is daarom dat wij U middels dit schrijven met de grootste klem Uw verantwoordelijkheid hiervoor onder het oog brengen en U dringend verzoeken, spoedig tot inwilliging van de verlangens van het tramperoneel over te gaan en alsnog die maatregelen te nemen, die zullen leiden tot het ongedaan maken van de rancune.

Wij hopen dan ook, spoedig een gunstig resultaat van U te mogen vernemen.

Namens de Commissie van het
Personeel van het G.V.B.
P. van Nic, Singel 410''
Amsterdam-C.

RAPPORT VAN E.

AAN HB.

No: 27762 (PA 272460) ^{ingen. 4/5} _{bl. 6}

Betr: Schrijven van stakingscomité aan B & W. van Amsterdam.

Typ: E.

Bijl: *3.A*

Ingevolge de aanwijzingen, verstrekt door Willem F.H. van het SCHIP, op de dagelijkse bijeenkomsten in het gebouw van de B.N.O.P. aan de Kloveniersburgwal 139 te Amsterdam, is door de stakingscomité's besloten een brief te zenden aan B & W. van Amsterdam, aan de z.g. bonafide vakorganisaties en aan de pers, waarin herinnerd wordt aan de recente staking, de eis tot herclassificatie, alsmede aan de termijn van 3 weken, die gesteld werd op de laatste nachtvergadering van het trampersoneel in de nacht van 14 op 15 April 1955. Een afschrift van deze brief (Bijlage A), die namens de Commissie van het personeel van het G.V.B. is ondertekend door P. van NIE, Singel 410-II, d.i. Petrus Bartholomeus Hendrik van NIE, geb. Asd. 22.3.1919 wordt hierbij aangeboden.

Het afschrift van deze brief is in +exemplaren verspreid onder het trampersoneel.

De brief is opgesteld (de argumenten waren in de commissie van G.V.B. besproken) door

Indien van de zijde van B & W. geen reactie komt op deze brief, dan ligt het in de bedoeling omstreeks 8 à 10 Mei 1955 een vergadering te beleggen voor het gehele Overheids-personeel te Amsterdam (b.v. in Apollohal, Carré of enige zalen van Bellevue), waar het "afwijzen" van de gestencilde verlangens zal worden besproken.

Voor zover de informaties reiken, zal door de leiding van C.P.N. gekoerst worden op een beperkte actie b.v. staking van enige uren, modelactie van korte duur, staking op bepaalde lijnen en als uiterste een staking van 24 uren. (Dit is ook de koers, die Paul de GROOT enige weken geleden aangaf. Paul de GROOT wilde toen dergelijke acties dan nog combineren met acties van soortgelijke duur en aard in particuliere bedrijven).

Het is mogelijk dat een dergelijke grote vergadering direct zal worden gevolgd door een nachtvergadering van het trampersoneel.

Ook de stakingscomité's bij P.W., S.R. en H.H.I. zullen een dergelijke "open brief" zenden aan B & W. van Amsterdam. Aangezien deze bedrijven andere eisen hebben gesteld, is uiteraard de brief afwijkend van die van het G.V.B.

Al deze brieven (zo is het voornemen) zouden 28 April 1955 aan B & W worden gezonden.

(Dit is een aanwijzing, dat op een gecombineerde actie wordt aangestuurd).

mm
E., 3 Mei 1955.

Copie verzonden aan H/BVD.

RAPPORT VAN E.

AAN HB.

No: 27763 (PA 272460).

Betr: Hulp en bijstand aan Amsterdamse stakers.

Typ: E.

de

vergadering van com. stakingsleiders
in het gebouw van de B.N.O.P.

Allen leden van de C.P.N.

In verband met het feit, dat verzocht was, om een onder-
houd te hebben met stakingscomité's werd besloten de volgen-
de personen af te vaardigen naar de bijeenkomst met KIEF
en Ds. MEERTENS op Donderdag 28 April 1955 of Vrijdag 29
April 1955.

Zij hebben opdracht precies de bedoeling te weten te komen van het Soc. Dem. Centrum.
Zonodig zal met het Soc. Dem. Centrum in zee worden gegaan, maar nochtans zag men in partijkringen van de C.P.N. het streven van het Soc. Dem. Centrum in het algemeen als een opvangen van de oppositie in de P.v.d.A., die zo het Centrum niet was opgericht naar de Com. Partij zou overgaan.
Uiteraard zou men de financiële steun, die het Soc. Dem. Centr kon bieden, aanvaarden en ook zou in het bijzonder de uitgifte en verspreiding van pamfletten op prijs gesteld worden, mits deze ondertekend werden door de genoemde prominente figuren uit het Soc. Dem. Centrum. Vooral dit laatste weegt zeer zwaar.
Om echter de schijn te bewaren, dat het hier geen communistisch actiecomité's betreft, zullen zij echter aan KIEF en MEERTENS mededelen, dat hun voorstellen in de diverse stakingscomité's van de onderscheidene Overheidsbedrijven zullen worden gebracht welke comité's dan zullen beslissen over de voorstellen.

Copie verzonden aan H/BVD.

E., 4 Mei 1955.

ACDI	27/6756
Dupl.	
DAT.	29 APR. 1955
Bijl.	3
Code	6.752.1 15.137

ACD O/CO 276756
276756
6.418

PASPOORT VAN E.

AAN: FB.

No.: 27568.

RETR.: SPOEDVERGADERING A.B.W.B./E.V.C. TE AMSTERDAM.

TYP.: G.

Bijl.:

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd d.d. 12.4.1955 het volgende verslag ontvangen.
Op 6 April 1955 is in zaal 5A van het E.V.C.-bondskantoor aan de Prinsengracht een spoedkadervergadering gehouden van de A.B.W.B. (zie bijlage B).
Aanwezig waren :

hield een toespraak over de 24 uurs-staking van de bouwvakarbeider waarover hij o.m. het volgende zei :

" Wat er Maandag is gebeurd weten we allemaal, heel West heeft gestaakt. We hadden het ontzettend druk en hebben daardoor niet tijdig de kaderleden kunnen bereiken om hen in te lichten. Overal zag je Maandag en , die de arbeiders aanspoorden om te gaan staken. Toevallig hoorde ik spreken op het land. Als honderden arbeiders willen staken, zullen wij hen niet tegenhouden, dus heb ik mijn mond gehouden. Maar nu de gevolgen, die wij al voorzien hadden : Dinsdagmorgens (5 April) werden de arbeiders bij MAARSEN & DIJKHUIS en bij HEITSEMA niet op het werk toegelaten. Vrijdags tevoren wisten wij al dat de aannemers een onderlinge afspraak hadden gemaakt om arbeiders, die eventueel zouden staken, niet meer op het werk toe te laten. Gelukkig is de maatregel van uitsluiting opgeheven en is het maar bij twee werken gebleven, want de heren aannemers be..... elkaar ook. Op 6 April is het mij, tezamen met , gelukt om de stakers weer op het werk toegelaten te krijgen, zodat zij om 11 uur weer mochten beginnen. Wat deed ? Hij stond er bij toen wij met de aannemers spraken, maar hij deed zijn mond niet open om voor de arbeiders op te komen. Wel haalt hij Maandagmorgen de mensen uit hun werk, maar als de moeilijkheden komen laat hij de arbeiders in de steek. Hij heeft bewust geprovoceerd. Hij is een agent van ! Wat is nu de bedoeling van geweest ? Er zou een comité van 10 man worden gevormd, dat bij de Burgemeester zou gaan protesteren en de stakersvergadering zou bijwonen, maar dat waren allemaal

fratsen. Hij heeft zich achter op een motor naar een stakersvergadering laten brengen van de tramjongens, waar men met een zware beslissing bezig was, n.l. staken of niet staken. Hij is toen naar voren getreden en heeft, helemaal alleen - dus zonder het comité dat hij zou oprichten - en op de hem eigenwijze de stakers toegescreuwd: "De arbeiders in de woningbouw hebben het werk neergegoooid voor jullie! Vecht, vrienden, vecht!!" Wat was zijn bedoeling? Hij wilde deze staking rekken en haar op die manier om zeep brengen.

In Rotterdam hebben N.V.V. en O.V.B. een bespreking gevoerd over samenwerking, maar daar wil O.V.B. apart van het N.V.V. werkt dan gaat het gemakkelijker, dan krijgen de arbeiders geen argwaan."

eindigde zijn betoog met vast te stellen dat de grootste tegenstanders in deze staking waren en . "De staking is z.g. verloren omdat er 100 man zijn geschorst, maar de positieve winst van deze staking is de grote eenheid die ontstaan is onder de gemeentearbeiders.

Hierna nam BEYNE het woord en vertelde dat hij had horen spreken op het bouwwerk en het nodig gevonden had om ook iets te zeggen tegen de arbeiders, n.l. dat we iets moesten doen voor de tramjongens. "Op dat punt deelde ik volledig de mening van", aldus .

antwoorde hem: "Ik kan de gedachtengang van wel begrijpen ook wij waren natuurlijk tegen het inzetten van militairen, maar wij hadden de gevolgen voor de stakende bouwvakarbeiders voorzien, n.l. dat ze op het werk zouden worden geweerd. Het zou dan een machtsstrijd worden, en daarvoor is de tijd nog niet rijp. We moeten ons kruit droog houden tot het grote moment daar is, maar door deze 24-uurs-staking zijn we achterop gekomen, de lust tot staken is hier door sterk verminderd en straks als het nodig is, zal het nog moeilijker zijn om een actie te ontketenen.

De BOER bracht kritiek op de leden van het hoofdbestuur. Zij hadden in ieder geval het kader bijeen moeten roepen, desnoeds op Zondag (3 April) en maatregelen bespreken, om te beletten dat de mensen tot staken kon brengen. 's Maandagsmorgens gingen de bouwvakarbeiders staken en 's middags om 2 uur reden de trams uit. Terecht vragen de bouwvakarbeiders zich af waarom ze eigenlijk gestaakt hebben. Het hoofdbestuur heeft hier naar mening volledig gefaald en zoiets mag niet voorkomen.

stelde de vraag of er twee partijen in de bond zijn. "Iemand" had hem verteld dat op Donderdag (31 Maart) o een C.P.N.-vergadering had gezegd, dat op Maandag 4 April de bouw voor 2 uur plat zou gaan. Voordat kon antwoorden nam het woord en zei, dat dit een heel verkeerde voorstelling van zaken was van , want had helemaal niet gesproken. Hoewel

er bezwaar tegen maakte dat buiten de voorzitter om het woord voeging gewoon door en stelde de vraag, wie van de aanwezigen die vergadering had bezocht. "Niet alleen heeft niet gesproken maar het besluit om de bouw plat te leggen is helemaal niet genomen. De onbekende die dit aan heeft verteld kan best een agent zijn geweest. Laten we eens aannemen dat het is zoals jullie zeggen, dus dat de C.P.N. zou hebben beslist voor de E.V.C.:

"Maandag de bouwwerken plat" dan had de E.V.C. toch aan hun kaders deze instructies wel doorgegeven? En dit is niet gebeurd, omdat de E.V.C. de 24-uurs-staking niet verantwoord achtte.

deelde mede, dat hij eenzelfde mededeling had gekregen, ook van een onbekende, die hem vertelde dat Maandag de bouw plat zou gaan." We moeten er rekening mee houden", aldus , "dat hier agenten aan het werk zijn geweest. Het is ons toch niet onbekend dat de reactie steeds met betaalde agenten probeert acties te breken, dat hebben we ook bij de Velsler tunnel-staking gezien. heeft 40 betaalde agenten uitstuurd om de tramstaking te breken".

Hierna sprak over "het rode bouwwerk van Amsterdam (Rijnlandse Beton), wat hij als voorbeeld stelde. Daar hebben de kade - 3 -

leden zich eerst met hun bestuur in verbinding gesteld en daarna gestaakt omdat ze niet achter konden blijven. Als alle kaderleden dit hadden gedaan, dan had het bestuur de staking misschien nog kunnen voorkomen, want dan had men kunnen mededelen dat de tramstaking waarschijnlijk binnen enkele uren zou worden opgeheven en staken dus geen nut meer had. Nu kunnen we slechts, ondanks alles, toegeven dat een aardig succes heeft geboekt."

Tot slot drong aan op het werken met de steunlijsten. Verder moeten er delegaties worden samengesteld om bij de Burgemeester te protesteren tegen de rancune-maatregelen welke worden genomen tegen het personeel dat gestaakt heeft.

Nadat de vergadering was afgelopen werd de opdracht gegeven om zich de volgende morgen (7 April) om 06.30 uur te begeven naar de Bos en Lommerweg, vóór het Postkantoor, waar iemand zou staan met pamfletten. Op de afgesproken plaats heeft men een stapel pamfletten in ontvangst genomen en op het bouwwerk verspreid (zie bijlage C).

Tevens werden ± 100 losse bladen van " Wij BOUWEN " verspreid op het werk (zie bijlage D).

Op het werk bleek het niet mogelijk een delegatie samen te stellen om bij de Burgemeester te gaan protesteren. Door het verlies van de Paas-Maandag en de stakingsdag was men niet bereid om ook nog geld af te staan om het verlet van deze delegatieleden gezamenlijk te betalen. Er werd een schriftelijk protest opgesteld en aan de arbeiders voor gelezen. Allen gingen er mee accoord. Het protest werd ter hand gesteld aan om het door te sturen.

E. 28.4.1955.

RAPPORT VAN E

AAN HB

No. : 27670

Betr.: VOORLICHTING ONTSLAGEN AMSTERDAMS GEMEENTE PERSO-
NEEL.

Typ. : B.

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd op 22-4-1955 het volgende vernomen.

Door de B.N.O.P. is aan het ontslagen personeel van de gemeente een voorlichtingsmiddag gegeven in het gebouw "De Lange Gang", Bellamystraat te Amsterdam van 14.00 uur tot 16.30 uur.

Voorzitter Fokke JOHN, A'dam, 25-11-1914.

Door,

en

werd de voorlichting gegeven.

gaf een uiteenzetting van de geweldige winsten die met de staking werden geboekt. De ontslagenen mogen onder geen enkele voorwaarde werk of steun aannemen. Mochten er werkgevers zijn die werk aanbieden, dan wel naam en adres noteren en aan de B.N.O.P. doorgeven. Dit is een goede reclame. Er zijn al werkgevers uit de haven en uit de bestrating, die mensen aan willen nemen, bij B. & W. geroepen en verzocht geen stakers aan te nemen.

gaf een uiteenzetting van datgene waar zij nog recht op hebben, verlofdagen, compensatiedagen, enz. De papieren om in te dienen bij het ambtenarengerecht voor protest tegen het ontslag, moeten zij ook bij de B.N.O.P. inleveren, opdat deze zaken gezamenlijk behandeld kunnen worden.

Er worden pogingen gedaan om neutrale verdedigers voor hen aan te trekken, o.a. . Deze heeft tot Dinsdag, 26 April 1955 de zaak in beraad gehouden.

ACD/ 276793
Dupl. ☒
DAT. 2 MEI 1955
Bijl. ☒
Code 0.4/0

E., 29 April 1955.

RAPPORT VAN E

AAN HB

No. : 27668

Betr.: UITKERING AAN ONTSLAGEN STAKERS.

Typ. : B.

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd op 22-4-1955 het volgende bericht ontvangen.

Wat de uitkering aan de ontslagen stakers bij de gemeente betreft, er is een plan opgesteld om van alle mensen de brutolonen bij elkaar op te tellen, deze optelling te delen door het aantal personen en de uitkomstsom aan de mensen uit te betalen. Voor Zaterdag, 23 April 1955 wordt dit geschat op ± f 7000,- voor ± 100 personen.

De week van Vrijdag, 29 April 1955 zal het echter de grote klap worden, aangezien er dan ± 430 personen van Publieke Werken bijkomen en met een gemiddelde uitkering van f 60,- men ongeveer f 33.000,- nodig heeft.

E., 29 April 1955.

ACD/ 276797
Dupl. _____
DAT. 22 MEI 1955
Bijl. _____
Gede 6.4.18

RAPPORT VAN E

AAN HB

No. : 27666

Betr.: BIJDRAGE STUDENTEN UIT ROTTERDAM VOOR AMSTERDAMSE STAKERS.

Typ. : B.

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd op 22-4-1955 het volgende vernomen.

De f 1600,- door de studenten uit Rotterdam bijeengebracht voor de stakers te Amsterdam zijn nog niet terecht. Het laatste bericht is, dat dit geld in bezit is van iemand in de remise van de Rotterdamse tram. Jacobus GOUWELEEUW zou nu Maandag, 25 April 1955 naar Rotterdam gaan en trachten dit geld op te halen.

E., 29 April 1955.

ACD/ 276795
Dupl. _____
DAT. 2 MEI 1955
Bijl. _____
Code 6418

ACD/ 276 919
Dupl
DAT. 3 MEI 1955
Bijl.
Code

RAPPORT VAN E

AAN HB

No. : 27729

Betr. : VERGADERING VAN VERSCHILLENDE COMMISSIES UIT DE OVERHEIDS-
BEDRIJVEN TE AMSTERDAM.

Typ. : D.

Bijl. : 1.

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd d.d. 28 April 1955 het volgende verslag ontvangen.

De vergadering van de verschillende commissies uit de Overheidsbedrijven te Amsterdam op Woensdagavond 27 April 1955 werd door ± 20 personen bijgewoond.

Fokke JOHN (Asd. 25-11-1914) opende de vergadering en begon met een voorstel om voor de verschillende commissies voorzitters te benoemen ter verdere onderhandelingen.

JOHN stelde de volgende personen voor:

Met algemene stemmen werd dit goedgekeurd. Het valt op dat dit allen E.V.C.-ers zijn.

De VENTE gaf hierop een uiteenzetting van de bedoelingen van de bespreking op Donderdagavond 28 April 1955 met het Sociaal Democratisch Centrum. De VENTE noemde van dit S.D.C. o.a. de volgende personen, waarmede besprekingen gevoerd zouden worden:

en anderen, waarvan de namen niet bekend zijn.

Volgens De VENTE had deze S.D.C.-groep een twintigtal juristen bereid gevonden om de zaak aan te pakken. De VENTE vond dat dit handig voor de actiecommissies zou zijn, maar maande aan tot de uiterste voorzichtigheid met deze groep. / = in de besprekingen

De VENTE stelde voor dat de volgende personen Donderdagavond 28 April 1955 met de mensen van het S.D.C. de besprekingen zouden voeren: Gerard de VENTE (Zaandam 20-5-1924);

Deze personen konden dan de voorwaarden vernemen waaronder het S.D.C.

zich achter de actie wilde plaatsen, maar kregen geen enkele bevoegdheid tot beslissingen; zij moeten het eerst aan de commissies voorleggen alvorens besluiten genomen worden.

De VENTE wilde allereerst dat er een manifest opgesteld werd, dat door de mensen van het S.D.C. ondertekend, gedrukt en landelijk verspreid moet worden. Verder moeten wij weten wat het S.D.C. nog meer van plan is te doen, inzake onze eisen en betreffende de rancune-maatregelen. Het merendeel der aanwezigen ging hiermede accoord, al was het bij enkelen onder protest.

De VENTE stelde verder voor om interventie van
inzake advocaat

De VENTE stelde voor om te trachten nog meer paters en dominees "voor ons aan het werk te zetten" en vooral niet te vergeten te trachten contact op te nemen met de V.V.D.

Fokke JOHN deed toen het voorstel om ongeveer 10 Mei 1955 een openbare vergadering uit te schrijven voor het gehele Overheidspersoneel. Dit voorstel werd in principe aanvaard, maar zal nog nader besproken worden.

verklaarde zich teleurgesteld over de samenwerking tussen de verschillende comité's. Er werd teveel afzonderlijk onderhandeld. Dit moest niet meer voorkomen. Het contact tussen de verschillende comité's moet nauwer aangehaald worden om versplintering te voorkomen.

Fokke JOHN las hierna een nieuw opgesteld manifest voor dat Donderdag 28 April 1955 verspreid moet worden. Het werd met algemene stemmen goedgekeurd en zal bij in een oplage van 800.000 stuks gedrukt worden.

Daarna is nog besproken om een protestschrijven te richten aan Minister BEEL. Dit schrijven zal spoedig opgesteld worden.

Hierna werd een overzicht van de financiën gegeven. Er blijkt nog f. 14.000,- in kas te zijn, wat veel te weinig is. Er zal geld geleend moeten worden, maar hoe, dat wist men nog niet. De uitbetalingen zullen Vrijdag 29 April 1955 plaatsvinden, vermoedelijk op dezelfde basis van f. 7,- per dag en f. 0,75 per kind. Er is over deze kwestie nogal wat te doen geweest. Bij de tram is tot heden uitgekeerd f. 35.721,80, de andere uitkeringen kwamen niet ter sprake. Bij de E.V.C. in de Vondelstraat bleek nu opeens weer een bedrag van f. 3000,- te zijn van de landelijke actie.

De bespreking tussen afgevaardigden van de actie-commissies en de groep van het Sociaal Democratisch Centrum blijkt uitgesteld te zijn tot Vrijdagmiddag 29 April 1955 te 16.00 uur ten huize van Sam de WOLFF.

Copie aan H/BVD.

E., 2 Mei 1955.

A F S C H R I F T

ter kennisneming aan
het personeel.

Amsterdam, 27 April 1955.

aan Burgemeester en Wethouders
van Amsterdam.

Mijne Heren,

Bij deze herinneren wij U er aan, dat de afgelopen staking bij het G.V.B. werd veroorzaakt doordat het G.O. de maatregelen, die noodzakelijk waren om de financiële achterstand in de gezinnen op te heffen en te komen tot betere arbeidsvoorwaarden alsmede tot herstel van onze vastgelegde rechten t.a.v. het verlof etc., achterwege liet.

De eis van herclassificatie, die reeds jarenlang door het personeel met steeds groter nadruk aan de orde was gesteld, had bij inwilliging zonder meer de oplossing kunnen brengen en de rust in het bedrijf kunnen verzekeren. Echter inplaats van in deze richting de oplossing te zoeken hebben B. en W. en de besturen der voormalige Unie-organisaties zich hiertegen verzet, hetgeen uiteindelijk de staking tot gevolg had.

Door de staking hebben zich tenslotte de heer Batenburg de Jong van het C.N.V. en de heer Damhuis van de KABO bereid verklaard, door de eisen in het G.O. op te treden. Het kan bekend zijn, dat op de laatst gehouden vergadering van het trampersoneel op Donderdagnacht van 14 op 15 April j.l. besloten werd, over pl.m. 3 weken opnieuw bijeen te komen om zich te beraden over de verder te nemen stappen, wanneer resultaten zouden uitblijven.

Wij willen U er tevens op wijzen dat de door U genomen maatregelen om een aantal stakers te ontslaan de ontstamming in het bedrijf nog heeft opgevoerd en tot grote verontwaardiging heeft geleid, en het is daarom dat wij U middels dit schrijven met de grootste klem Uw verantwoordelijkheid hiervoor onder het oog brengen en U dringend verzoeken, spoedig tot inwilliging van de verlangens van het trampersoneel over te gaan en alsnog die maatregelen te nemen, die zullen leiden tot het ongedaan maken van de rancune.

Wij hopen dan ook, spoedig een gunstig resultaat van U te mogen vernemen.

Namens de Commissie van het
Personeel van het G.V.B.

P. van Nie, Singel 410''
Amsterdam-C.

COPIE	
Bestemd voor 6.418	
Voor origineel zie: CO 24413/	
In 6.35	
o.l.v. 6	gevoegd V
	Dat.:
	par.:

277/131 6.418
(714)
3 MEI 1955
6.35
6.13

RAPPORT VAN E

AAN HB

No. : 27709

Betr. : VERGADERING VERBONDSBESTUUR E.V.C. OP 19-4-1955.

Bijl. : 1.

Typ. : D.

Als bijlage dezes gelieve U aan te treffen een kort verslag van de vergadering van het Verbonds-Bestuur E.V.C., welke op 19 April 1955 werd gehouden.

E., 2 Mei 1955.

Vers. V.E. 19.4.1955.

Agenda:

1. Stakingen Overheid.
2. Organisatie werkzaamheden.

Voorzitter: REUTER.

Het eerste punt van de agenda zal worden toegelicht door BRINKMAN (B.N.O.P.) daar GROOT ROSSINK door ziekte niet aanwezig kan zijn.

BRINKMAN:

In Juli 1954 reeds begonnen met 100 looneis te stellen. Deze eis is gepopulariseerd, door vergaderingen, brochures en demonstraties. Zelfs hogere ambtenaren kwamen in actie voor loonsverhoging. De N.V.V., K.A.B. en C.N.V. dachten hier verschillend over. Hoewel we dus als B.N.O.P. wisten dat er grote ontevredenheid was bij het Overheidspersoneel, konden we niet voorzien dat een staking van 5 dagen het gevolg was. Dit is uniek in de strijd van het Overheidspersoneel. De staking is ons dus niet overvallen.

Voor deze staking grote verwarring bij de reactie en bestuurders der erkende Bonden.

Gepoogd werd de stakers te intimideren. Dit gelukte niet. Het aangezegde ontslag van alle stakers per 1 April moest worden ingetrokken. Het loon werd uitbetaald, hoewel men dit niet van plan was te doen. Inhouding van f.10 op dit loon is niet doorgegaan. De f.10 werden apart bij het loon uitbetaald. Dit bewijst dat de staking sterk stond en dat er angst was bij B en W enz.

Er was grote eenheid in strijd en ook bij het beëindigen hiervan. Stakingsleidingen waren op brede basis samen-
gesteld.

Bij de tram zaten maar twee B.N.O.P. ers in het comité. B.I. zijn we niet voldoende opgetreden om meer invloed in dit comité te krijgen. Bij andere bedrijfstakken was dit veel beter.

Leden van de A.B.V.A. (N.V.V.) waren zeer surli, wat zij. Onze fout is geweest voor de staking nog te zwakke contacten met leden N.V.V.

B.N.O.P. heeft tijdens de staking en tot nu toe 144 nieuwe leden ingeschreven.

De staking had veel sympathie van andere groepen arbeiders en ook van de bevolking. De geldinzameling ging en gaat nog heel goed.

De actie voor loonsverhoging en herclassificatie wordt door gezet in de bedrijven en in de Bonden. Ook de strijd voor opheffing van de rancune leeft bij het Overheidspersoneel. De geldinzameling gaat door in de bedrijven voor de geschorste en ontslagen arbeiders.

(B.N.O.P.) bedrijfsarbeider:

valt nog aan op hetgeen BRINKMAN heeft gezegd. Aan de Westergasfabriek ging men het eerst over tot staking, daarna aan de Zuider. Heeft getracht op een verg. van dit personeel zitting te krijgen in stakingsleiding, doch niet gelukt, omdat hij niet bij de stakers behoorde, doch bij de G.E.B. Zijn inziens had de B.N.O.P. meer aandacht moeten besteden welke arbeiders in de commissies kwamen.

Een ongeorganiseerde, adviseerde op de vergadering de strijd voort te zetten tot het bittere einde. Onze leden zijn hier niet tegen ingegaan. Dit was z.i. een fout. Door het opheffen (op Zondag) der staking aan de gasfabrieken ging de staking bij Noord en Zuid niet door. De arbeiders waren wel bereid ook in staking te gaan. Er is van alle kanten der reactie veel druk uitgeoefend op de stakin sleidingen. De kam: zijn hiervoor niet bezweken.

Discussie:

Er wordt kritiek gebracht dat het secretariaat het V.B. te weinig bijeen heeft geroepen tijdens deze staking. Door kaderleden is kritiek gebracht op het bestuur van de Pl. Centrale A'dam. over het niet voldoende inlichten de strijd. Enkelien zijn van mening, dat het fout was dat het personeel (P.W.) alleen opnieuw in strijd ging tegen de rancune maatregelen. Het bestuur van de B.N.O.P. had maatregelen moeten nemen dat dit niet had kunnen plaats vinden.

De nachtvergadering van het trampersoneel te R'dam was een totale mislukking (MBIS is van mening, dat hij hiervoor verantwoordelijk is).

Allen zijn het eens dat deze staking gesleerd is. Zeker zijn er een aantal fouten gemaakt. Ook allen eens, dat de strijd voor loonsverhoging en heroclassificatie in de bedrijven en in de Bonden moet worden voortgezet. (Dit geldt tevens voor alle andere Bonden). Over de actie tegen de rancune maatregelen is verschil van mening n.l. allen zijn het wel er over eens, dat deze actie door het Overheids personeel moet worden voortgezet. Anderen zijn van mening dat de ontslagenen zo spoedig mogelijk ander werk moeten aanvaarden. De financiële campagne kan niet eeuwig blijven duren. De ontslagenen bijeen roepen en hen zelf laten besluiten hoe verder gehandeld moet worden. Voorgesteld wordt dat de L.V.O. openbare vergaderingen moet houden over deze staking. Het uitgeven van een manifest wordt ook naar voren gebracht.

(Bouwwak) deelt mede, dat hij een bouwwerk HULSBOS (O.V.B.) een solidariteitsstaking heeft ontkeurd voorlichting n.l. dat de havenarbeiders reeds in staking waren.

Onze leden zijn hier ingelopen.

Staking Rijnlandse Beton was een wilde beide.

Vastgesteld wordt dat er grote beroering is in de erkende Bonden vooral in het N.V.V. over deze staking. Het is bekend, dat veel leden van het N.V.V. zijn.

Algemeen is de mening, dat dit fout is. In de Bond blijven.

Voorzitter:

Stelt voor wegens de tijd, de beantwoording door BRINIGMAN op de gemaakte opmerkingen in de discussie de volgende week Dinsdag te doen plaats vinden.

Wel moeten we enige besluiten nemen.

Stelt voor de gedachte over te nemen met de ontslagenen te gaan praten en hen te adviseren ander werk te aanvaarden. Hij zou dit echter niet willen verplichten. De actie voor wederopname in het Overheidsbedrijf kan evenwel worden doorgezet.

Stelt voor een landelijk manifest uit te geven wat verbonden kan worden met ons 1 Mei manifest. Deze week alles er op zetten geld in te zamelen. Er is a.s. Zaterdag voor de ontslagenen en de Kam. van Publieke werken totaal + 500 arbeiders f.20.000 nodig. Er is momenteel f.8.000. Allen accoord met voorstellen gedaan door de Voorzitter.

E., 26 April 1955.

RAPPORT VAN E

AAN HB - HD

No. : 27797

Betr.: OPEN BRIEF AAN B. & W. TE AMSTERDAM

Typ. : B.

247.358
11
98
DAT. 4 MEI 1955
Gede

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd d.d. 26-4-1955 het volgende vernomen.
Maandagmiddag, 25 April 1955 was er een bespreking ten kantore van de B.N.O.P..

De te nemen acties werden besproken. Het zenden van de open brief was accoord. Men moet nog wat tijd winnen alvorens tot hernieuwde actie over te kunnen gaan, aangezien men in andere bedrijven nog niet geheel klaar is. Siewert GEUGJES verklaarde, dat men in de haven en op Schiphol goed zat. Vooral een actie in de haven zal van veel invloed zijn op de houding van Rotterdam. Ook in de bedrijven achter de Pilotenkade zou de zaak goed lopen, behalve in de tricotage-fabriek J. van TIEL & Zn., Propellerstraat 1-5. Deze fabriek moest door de trammensen bewerkt worden.

GROOT ROESSINK beaamde dat zij in de haven sterk stonden en dat dit zeer voornaam was, aangezien van een staking in de haven veel andere objecten economisch afhingen. vertelde, dat de B.N.O.P. in ledental hard vooruit ging; er was een dag van 120 inschrijvingen.

KLAPPE verzocht in de vergaderingen van commissies en personeel niet zoveel met het woord "kameraad" te scher- men. Het gebruik van dit woord stoot andersdenkenden af.

Men was het hierover eens en verwees naar , die dit in zijn toespraken ook niet gebruikte.

REUTER raadde aan om praatavonden te organiseren in Rotterdam en in de rode Zaan.

Enkele commissieleden waren onder leiding van Fokke JOHN naar de kleine scheepswerfjes in Landsmeer geweest, hadden daar met de mensen gesproken en kwamen met ± f 280,- terug.

GROOT ROESSINK stelde voor om van de steungelden een auto te kopen waar 6 personen in kunnen om zodoende makke- lijker de verschillende plaatsen te kunnen bereiken voor het houden van praatavonden.

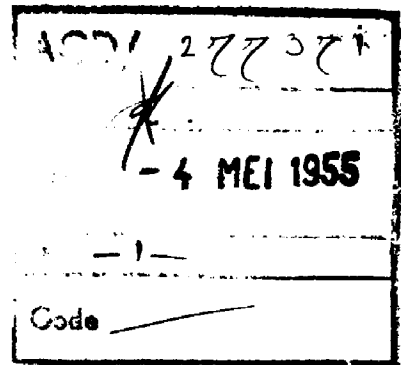
Besloten werd het er voorlopig op te houden om zo mogelijk volgende week een 24-uurs staking uit te roepen op zo breed mogelijke basis.

2 Mei 1955.

Uw brief:

Betreft: Stakingen Gemeente-
personeel Amsterdam

Bijlage:

voor zover bekend is geworden, de stakingen bij de Waterleidingen en de Was-, Schoonmaak-, Bad- en Zweminrichtingen niet onder leiding hebben gestaan van een comité van actie c.q. stakingscomité. Hier schijnt een zekere mate van spontaniteit en solidariteit met de stakende trammensen een rol te hebben gespeeld.

Ter aanvulling van het vermelde in de bijlage A van de sub 1 genoemde brief, kunnen alsnog de navolgende punten dienen; deze gegevens zijn voor een groot deel geput uit houvast biedende verklaringen, afgelegd door stakers, tegen wie proces-verbaal werd opgemaakt terzake van de artt. 358 bis, 358 ter en 358 quater Wetboek van Strafrecht.

Bij de Havens- en Handelsinrichtingen was het aanvankelijk de bedoeling om 24 uur te staken voor 10% loonsverhoging en herclassificatie, ter ondersteuning van het stakende trampersoneel.

Op voorstel van _____ werd in het schaftlokaal van Het Nieuwe Dok hierover op Donderdagochtend 31 Maart 1955 gestemd met gevolg: staking. Later in de morgen vond nog een vergadering plaats in gebouw DE LEEUW, waar werd besloten deze actie te blijven beschouwen als een 24-uursstaking.

Op 1 April d.a.v. werd het werk hervat; die avond was er weer een vergadering, nu in gebouw DE AREND, waar o.a. _____ als spreker is opgetreden. Hier viel toen het besluit om weer te gaan staken.

In een op Dinsdagochtend 5 April jl. in gebouw DE LEEUW belegde bijeenkomst pleitte _____ voor werkhervatting, hetgeen geschiedde.

In het stakingscomité bij dit bedrijf heeft ook zitting gehad

_____ verklaarde lid van de BNOP te zijn, geen deel te hebben uitgemaakt van het stakingscomité, geen leiding aan de staking te hebben gegeven en van enige communistische actie niets te hebben bespeurd.

Op 31 Maart jl., in de ochtenduren, gingen de stakenden van de Bestratingswerf naar gebouw ONS GENOEGEN, waar die dag door _____, als voorzitter der Afdeling Publieke Werken-BNOP, een vergadering voor personeel van Publieke Werken was belegd. Hij leidde deze vergadering, waarin het staking comité werd gekozen, waarvan hij voorzitter werd. Er werd gestaakt voor loonsverhoging en herclassificatie.

Bij het verschijnen van _____ op verschillende objecten van Publieke Werken, ging de bij zijn collega's bestaande bereidheid tot staken over in de daad.

Op 31 Maart jl. had hij een onderhoud met Gerhard GROOT-ROESSINK, die accoord ging met het voorstel tot het vormen van een comité. De BNOP zou de staking, volgens _____, met raad en daad terzijde staan.

Ook had hij tijdens de staking, volgens zijn verklaring, besprekingen gevoerd met de leiding van het district Amsterdam der CPN, van welke partij hij lid is. Hij sprak met Willem van het SCHIP. De CPN zou geen hulp hebben toegezegd maar wel van haar sympathie met de staking hebben doen blijken.

Op verzoek van de stakers heeft Jan MOOIJEN leiding aan de staking gegeven; dit evenwel niet op verzoek of in opdracht van derden.

_____ verklaarde geen lid van een politieke partij te zijn wel is hij lid geweest van de EVC vanaf 1945 tot aan het tijdstip, waarop Berend BOLKZIJL zich als communist deed kennen na zijn bedanken werd hij lid van het CNV.

De vergadering op 30 Maart 1955 in gebouw DE AREND, voor personeel van de Stadsreiniging

was uitgeschreven door de Afdeling Reiniging-BNOP. De oproep voor deze vergadering was ondertekend door Fokke JOHN. Tot het houden dezer bijeenkomst was besloten op een dd. 25 Maart 1955 gehouden bestuursvergadering Afd. Reiniging-BNOP.

Fokke JOHN legde de stemming tot staken in het bedrijf aan de vergadering voor; het bestuur van de Afd. Reiniging BNOP is hierbij, volgens JOHN, tegenwoordig geweest. In die vergadering werd het stakingscomité gekozen. Men staakte aanvankelijk voor loonsverhoging, later werd hieraan de eis tot herclassificatie vastgeknoopt.

Wilhelmus DAAMEN verklaarde "bijzitter" te zijn in het bestuur van de Afd. Reiniging-BNOP, lid te zijn van de CPN, en als voorzitter van het stakingscomité te hebben gefungeerd.

Fokke JOHN verklaarde voorzitter te zijn van de Afd. Reiniging-BNOP.

Beiden hebben, volgens hun zeggen, niet gehandeld op advies van een politieke partij.

Bij het Gemeente Energie Bedrijf heeft de zaak zich, in grote trekken, aldus toegedragen.

Op Donderdagochtend 31 Maart 1955 werd onder het personeel van de Westergasfabriek druk gesproken over de tramstaking en de resultaten van het jongste salarisoverleg.

Er werd, na bijeenroeping in het schaftlokaal, waar stemmen opgingen om te gaan staken, uiteindelijk afgesproken die ochtend uit protest $1\frac{1}{2}$ uur te blijven zitten.

Op 2 April jl. heerste 's morgens vroeg een opgewonden stemming onder het personeel van de Westergasfabriek. Besloten werd te gaan staken. Onder leiding van

trok een ploeg van ongeveer 50 arbeiders naar de Zuidergasfabriek, waar men ongehinderd de poort kon passeren. Gedurende de ochtendschaft werd personeel van de Zuidergasfabriek bijeengeroepen in het grote schaftlokaal, waar de aanwezigen duidelijk maakte dat op de "Wester" alles plat lag, en toen vroeg hoe de "Zuider" er over dacht. Al zonder stemming was het besluit merkbaar, nl. staken. Men is toen naar de Noordermarkt getrokken, waar _____ bekend maakte, dat er die middag vergaderd zou worden in een zaal op Wittenburg. In die vergadering, van ca. 500 man, waren ook stakers van andere gemeentebedrijven aanwezig. Daar werd, op voorstel van _____ en _____ het stakingscomité gekozen

In die vergadering zou _____ hebben gezegd, dat het Gemeente Energie Bedrijf twee handen had, een linker en een rechter. Na de linker uitgevallen was, moest ook de rechter (het electriciteitsbedrijf) worden uitgeschakeld. Zowel hij, _____ en _____ waren voor doorstaken, waartoe dan ook werd besloten. Er ging nog een stem op om naar de nieuwe electriciteitscentrale aan de Hemweg te trekken, om daar ook tot staking op te zetten. Sprekers van andere gemeentediensten, vermoedelijk eveneens staken, hebben in deze vergadering ook het woord gevoerd,

Bij de gasfabrieken is gestaakt op 2 en 3 April jl., en, hoewel op de 4e April de gang van zaken nog niet geheel normaal genoemd kon worden, is op die dag, vanaf 4.20 uur v.m., de gasvoorziening geheel hersteld.

Aan : H.E.

Van : E IX Nr. 1411/1955.

Bestemd voor: KB

Bericht op schrijven nr. -

d.d. -

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een
~~rapport~~ ^{in *enkelv.*} in ~~duplo~~ betreffende:
notitie

STAKINGSACTIE OP 1 April 1955 TE AMSTERDAM.

3 Mei , 1955

E IX.

ACD/277689
Dupl. ☒
DAT. 7 MEI 1955
Bijl. ☐
Code 1002 6.4.10

Betreft : Stakingsactie op 1 April 1955
te Amsterdam.

bijlage 47689

Notitie

Bij de opnieuw uitgebroken staking van het gemeentelijk personeel te Amsterdam op Vrijdag 1 April 1955, werd door mij, rapporteur, op die datum te omstreeks 19.30 uur aan het Mercatorplein te Amsterdam geconstateerd, dat door enige jeugdige agitators bij samenscholingen op dit plein het publiek werd aangespoord sympathie te betuigen aan de stakers en hen te steunen. Eveneens trachten zij discussies uit te lokken. Te omstreeks 21-15 uur werden door mij dezelfde agitators wederom aangetroffen op het Damrak te Amsterdam, alwaar zij weer groepen mensen om zich heen hadden verzameld en hen op opruiende zin toespraken. Na enige tijd constateerde ik dat twee van deze personen wegreiden op hun motorrijwielen,

's-Gravenhage, 2 Mei 1955

5 120

Aan: HB
Van: BA-1

NOTA

Van ELB werd omtrent de stakingen te Amsterdam het volgende vernomen:

Op 10 Mei heeft het stakingscomité contact gehad met haar vertrouwenslieden bij de Tram, t.w. in de ochtenduren met 20 personen en 's avonds met 60 personen. Uit deze gesprekken werd de indruk verkregen, dat de stemming onder het trampersoneel nog steeds strijdlustig is.

W. van 't Schip, de grote de man achter de schermen, is momenteel ziek (overwerkt) en ligt te bed. Daardoor gaat er minder activiteit uit van het stakingscomité, aangezien men nu niet precies weet, waar men aan toe is. In ieder geval zal de grote openbare vergadering van het gehele gemeentepersoneel niet in deze week worden gehouden. Derhalve is op zeer korte termijn geen nieuwe staking te Amsterdam te verwachten, buitengewone omstandigheden voorbehouden.

Door de stakers zal binnenkort een brochure worden uitgegeven, waarin o.m. de voorgeschiedenis en het verloop van de staking worden beschreven.

BA-1, 11.5.1955.

RAPPORT VAN E

AAN HB

No. : 28140 P.A. (CO 272460)

Betr.: BIJeenkomst van het Communistisch Stakingcomité
bij de Tram te Amsterdam.

Typ. : B.

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd d.d. 2-5-1955 het volgende verslag ontvangen.

Op Maandag, 2 Mei 1955 was er de morgen om 8 uur een bijeenkomst van het communistisch stakingcomité bij de Tram aan de Kloveniersburgwal 139 te Amsterdam.

Onderwerpen door W. van het Stakingcomité behandeld waren:
Financiële campagne en bespreking der redactieleiding.
Oprichting com. van verweer.

Punt 1 was de financiële campagne. Hij wilde eerst weten wat nu na uitbetaling van F.W. Staker nog over was. Hieromtrent deelde GROOT ROESINK mede, dat hij te weten was gekomen, dat de lening groot f 4.000,- nu al reeds bijna volledig terug was en dat er hoogstens nog ± f 500,- aan mankeerde. Verder werd door W. OOMEN opgemerkt, dat Gerhard VEN TE nog naar de Zaanstreek wilde om daar volgen hem nog ± f 1.000,- weg te kunnen halen. W. van het Stakingcomité vond dit niet juist, omdat dan tot een soort kaïvorming zou worden gekomen en dit wilde hij nu juist niet, maar aan de andere kant zag hij ook wel, dat de komende tijd nog veel geld zou eisen. De manifesten, vergaderzalen en vooral ook voor de a.s. grote vergadering van het gehele Overheidspersoneel. Doch als wij doorgaan met de financiële steunactie dan moet ook de kop van de lijsten een verandering ondergaan, aldu van het Stakingcomité. Hierover was men het wel eens. Overigens wilde hij het ook nog even hebben over de gang van zaken bij de com. van verweer.

In wezen was het presidium dat opgericht was op Woensdag j.l. de eerste vorm van de com. van verweer. Hij vond dat men niet mocht wachten op hetgeen a.s. Woensdag uit de bus zou komen, na bespreking met KIEF c.s. MEERTEN c.s. Men diende er zelf voor te zorgen een groot aantal mensen van naam achter zich te hebben. Met het oog hierop waren die namen op 3 briefjes geschreven.

Tram, S.R. en P.W. kregen ieder een lijstje mee, waarop die namen voorkwamen. Deze mensen moesten zo spoedig mogelijk bezocht worden om hen voor deze zaak te interesseren. Elk bedrijf zou voor zijn eigen briefje zorgen, zodat men morgen doch uiterlijk Woensdag reeds over enige mensen van naam kon beschikken. Daarna sprak hij over de uit te geven brochure. De partij had besloten de brochure over de staking uit te geven en men was van mening, dat de diverse stakingleidingen voor de hoofdzaak moesten zorgen nl. dat ieder onderdeel zijn eigen belevenissen moest beschrijven, om via

deze en andere beschrijvingen tot een goed geheel te komen. Van het SCHIP besloot daarom een redactieleiding te verkiezen waarin dan de volgende personen zitting hebben. G.GROOT ROEINK; W. van het SCHIP; W.v.d.MADE; F.JOHN en P. van NIE —

Deze zullen dus gezamenlijk de brochure bespreken d.w.z. de bijdragen uit de comité beoordelen en uiteindelijk de inhoud van de brochure samenvatten.

Daarna was er een bijeenkomst van het actiecomité Tram in de Bellamystraat.

Op OUDT na waren de gehele com. + de uitgeslotenen aanwezig. Besproken werd de financiële campagne, waarover P.VALK, AHRENS, G.VENTE, BIJLMA, F.RUITER, W.OOMEN en WICHARD hun meningen zeiden.

Waarvan alleen W.OOMEN iets bijzonder zei, nl., dat de koppen van de lijsten-verandering nog wel even kon wachten tot na Woensdag. Bij de bouwvakken waren moeilijkheden gerezen bij de financiële actie.

Bouwwakarbeiders hadden bezwaren gemaakt, omdat gecolporteerde werd ten behoeve van ontslagenen en uitgeslotenen. Bij de bouwvakken had men ook gevraagd of men bij de tram niet in staat was zelf voor deze paar mensen te zorgen. A.s. Dinsdagavond was er een kadervergadering der E.V.C. afd. bouwvak en daar zou W.OOMEN zelf heengaan en voorlichting geven. Hij was er ook voor om een voordelig saldo te maken. Daarna zijn er 6 mensen gekozen om de kwestie der adressen ter hand te nemen en de mensen te gaan bezoeken, nl.: W.OOMEN; BIJLMA; W.v.d.MADE; KLAPPE; BIJLMA en VENTE.

Deze beladden zich hiermee.

De anderen zouden zich die middag beladden met het uitzetten der manifesten in de gehele staatsliedenbuurt.

E., 14 Mei 1955.

RAPPORT VAN E

AAN HB

No. : 28069

Betr.: PROTESTVERGADERING OP 18-4-1955 TE AMSTERDAM i.v.m.
GEVANGENNEMING STAKINGSLEIDERS.

Typ. : B.

ACD/ 278188
Blad
Code

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd d.d. 22-4-1955 het volgende verslag ontvangen.

Protestvergadering in het gebouw "Het Eiland" d.d. 18 April tegen de gevangenneming van 4 stakingsleiders.
Aanwezig ± 60 personen in een zaal, die ± 250 personen kan bevatten.

Presidium:

- Fokke JOHN (A'dam, 25-11-1914) was de inleider. Hij noemde de stakingkwestie een groot succes. Deze staking heeft voor grote delen van de Nederlandse arbeidersklasse verschillende dingen aangetoond, nl.:
- dat de kunstmatige splitsing van de arbeidersklasse in de diverse vakbewegingen, die men jaren heeft kunnen handhaven, thans niet meer bestaat;
 - dat de houding van de z.g. bonafide vakorganisaties voor vele arbeiders thans duidelijk is geworden;
 - dat het verraad van de rechtse Soc. dem. vakbondsleders duidelijk is gebleken;
 - dat het mom van de z.g. welvaart is weggevaagd en tevens de grote ontevredenheid over de huidige loonpolitiek aan de dag is getreden; de enorme solidariteit was hier een afspiegeling van.

De staking heeft de positieve winst opgeleverd, dat de kwestie van de Overheidslonen weer in het Georganiseerd Overleg zal worden besproken, iets wat sinds lange tijd niet meer is gebeurd. Maar het voornaamste is, dat de Nederlandse arbeidersklasse haar strijdwil heeft getoond.

De lonen van de mensen, die geen vaklieden zijn, zijn te laag. Zij liggen gemiddeld 30% onder de lonen, die in particuliere bedrijven worden betaald.

Er gaan stratenvegers met f 51,- naar huis en de best gesalarieerde gemeente-arbeider gaat met f 58,50 naar huis. Minister BEEL vond het echter niet noodzakelijk de lonen van het Overheidspersoneel te herzien. De Uniebonden hebben met de regering een overeenkomst aangegaan betreffende een loonsverhoging; deze zou echter niet meer dan 4 à 5 cent bedragen, wat gemiddeld f 1,- per week loonsverhoging inhoudt.

Het beleid van de lage lonen komt door het feit dat de regering f 1500.000.000,- aan de oorlog uitgeeft en dit wil verhalen op onze gezinnen. Door deze politiek wordt zij gedreven naar de zwartste reactie, precies dezelfde methoden als in de oorlog werden toegepast, het inzetten van militairen, het van het bed lichten van stakingsleiders, het toepassen van broodroof.

Het lag in de bedoeling van de reactie om ons tot een nieuwe staking te provoceren, om de staking kapot te maken had zij buiten Amsterdam 5000 militairen met tanks samengetrokken. Het was de bedoeling geweest, dat de staking neergeknuppeld was geworden, waardoor aan de krachten van de vooruitgang een klap zou zijn toegediend, die ons jarenlang in het defensief gedrukt zou hebben. Wij zullen echter onze tactiek zelf vast stellen en niet door hen laten opdringen, wij zullen ons niet laten provoceren tot onbedacht optreden.

Bij het verhoor van hem en zijn medekameraden heeft de politie hen dergelijke antwoorden trachten te laten geven, die aantonen moesten dat het niet ging om een eerlijke loonstrijd maar om wanorde en desorganisatie in Amsterdam te veroorzaken en daarna pas om de loonstrijd.

Deze actie is de voorloper van een nog massalere loonstrijd, die onvermijdelijk is.

Discussie:

deelde mede, dat het z.i. wel lang duurt voor de uitgesloten stakers, alvorens wordt beslist wie van hen weer mag terugkeren en het ook te lang duurt voor de vraag beslist wordt, staken of niet.

De wankelmoedigen onder de stakers zullen nog meer de moed verliezen, al zou je het zelf zijn. Je hebt toch altijd een gezin achter je staan waar je voor zorgen moet. Daarom is het m.i. thans tijd om te handelen, gooi alles plat totdat de rancune ongedaan gemaakt is. (applaus).

zei, dat het zeer onrustig is op diverse scheepswerven, maar dat men de uitkering van het tantième afwacht. Als dit is gebeurd zullen deze arbeiders ongetwijfeld tegen de rancune in het geweer komen.

Gezien de ingewikkeldheid van de tactiek, die men bij een staking moet toepassen vroeg hij of JOHN deze kwestie nog wat duidelijker uiteen wilde zetten, gezien de opmerkingen van een der discussianten.

Fokke JOHN deelde mede, dat de opmerkingen van en bij elkaar aansluiten.

Het komt er in de eerste plaats goed op aan te begrijpen dat de Overheid geen particulier bedrijf is en er dus geen onmiddellijk winstbelang aanwezig is dat in het gevaar komt bij de staking, zoals bij een gewoon particulier bedrijf. Verder is de Overheid door ons zelf gekozen en heeft alle machtsmiddelen tot haar beschikking om de staking te breken en heeft er eventueel ook de tijd voor om dit te doen. Laten wij een voorbeeld van 1949 nemen bij de actie van de gemeentechauffeurs. Deze gingen in staking, zij werden niet te woord gestaan door de toenmalige Wethouder FRANKE. Bij de tweede dag der eengezinde staking werden zij wel ontvangen en werd de zaak door bemiddeling van hun directeur sprake gebracht bij de looncommissie. Op die voorwaarde gingen de chauffeurs weer rijden. Omdat de autoriteiten nooit onder zo'n belofte vandaan kunnen. Het resultaat was een flinke salarisverhoging na een jaar van praten, met terugwerkende kracht.

Wat leert ons dit nu? Dat de Overheid voor haar gezicht voor

de buitenwereld weigert te onderhandelen met de stakingleiding maar door middel van andere instanties (in deze actie de z.g. bonafide vakbonden) een kiertje openlaat om te onderhandelen.

Want om de Overheid te verslaan komt meer voor kijken. Daarvoor is het thans de tijd nog niet. Wij leven nog niet in de fase, dat de massa tot op de barricaden bereid is voor hun rechten te strijden of te voorkomen, dat er rancune wordt toegepast. Het is een heel ernstige zaak, dat er 57 man uit zouden raken. Maar indien er thans een algemene proteststaking was uitgeroepen, wat een prachtig staaltje van solidariteit zou zijn geweest, had de reactie de kans gehad om de rancune ook in de particuliere bedrijven toe te passen, wat ons een grote klap had bezorgd.

Het gaat er om, hoe sterk zijn onze krachten en hoe sterk die van de reactie. M.i. is thans nog niet de tijd gekomen voor de revolutionaire massa-acties, de strijd moet zich thans nog beperken tot de loonstrijd.

De rol van Burgemeester d'Ailly, die zich altijd zo mooi heeft voorgedaan, is thans voor iedere Amsterdamse arbeider duidelijk. Geen fatsoenlijk Amsterdammer moet hem meer.

Opmerking:

De C.P.N. rekent er op, dat zij de rancune niet meer tegen kan houden, zij vindt het belang van deze massa-actie, dit "offer" wel waard. Verder wordt zeer voorzichtig de situatie bekeken wat verder te doen om daardoor hun positie zoveel mogelijk te handhaven.

Fokke JOHN sprak zeer rustig en zelfbewust; hij heeft echter geen grote woordenkeus.

Bij de bezoekers waren veel oudere mensen.

UITTREKSEL

Uit: $\frac{6.36}{05.15}$ CO 278433

Naam: O.V.B.- Congres

Voor: ~~XXXXXX~~ 6.418

Naam: Staking te Amsterdam

Ag. nr: 278433

Afz.: ID Arnhem

Datum: 10-5-'55

Aard van het stuk: Verslag Congres O.V.B. geh. op 23 - 24 Apr.'55 te Rotterdam.

Op deze vergadering zeide Wietse SMID in zijn openingsrede t.a.v. de staking te Amsterdam.

Deze staking is spontaan door de arbeiders zelf begonnen. De E.F.C. maakte zich later meester van de leiding van deze staking. Daarin is het O.V.B. in Amsterdam tekort geschoten. Zij had de leiding van deze staking op zich moeten nemen.

In zijn slotwoord nog eens terugkomend op dit onderwerp wees Wietse SMID, voornoemd; er nog op dat door de stakingen in Amsterdam nog niets was veranderd in de houding van de Overheid t.a.v. het Overheidspersoneel en dat dus de gespannen verhouding bleef. De werkelijke oorzaken van deze staking lagen in de nood der arbeidersklasse. Wij zullen niet aarzelen om bij een dergelijke staking ons solidair te verklaren met de stakers.

Door werd nog gezegd dat hij voor de staking in Amsterdam het uitvoerend Bestuur, voorz. SMID en secr. had gewaarschuwd dat er wat zou gebeuren in Amsterdam. Het uitvoerend Bestuur had hier echter niet op gereageerd. was van mening dat SMID en hier ernstig in gebreke waren gebleven. SMID was van mening dat dit onderwerp om des tijds wille moest blijven rusten.

Uitgetr. door: ACD

Op aanwijzing van: ACD/O

Datum: 30-7-'55

ACDI 240782
Dupl. /
DAT. 14 MEI 1955
Bijl. /

RAPPORT VAN E.
AAN HB.

No: 28097
 Betr: Vergadering van communistische leden van diverse stakingscomité's in de Overheidsbedrijven te A'dam.
 Typ: E.
 Bijl: A.

Met medewerking van de I.D. te Amsterdam werd d.d. 9.5.55 het volgende verslag ontvangen.
 Op Woensdag 4 Mei 1955 vergaderden in het Bondskantoor van de B.N.O.P., de communistische leden van de diverse stakingscomité's in de Overheidsbedrijven te Amsterdam, onder leiding van Willem F.H. van het SCHIP (Asd.22.6.1918).

De aanwezigen hielden zich bezig met het redigeren van een te verschijnen brochure over de staking, die samengesteld zou worden door W.v.d. MADE.
 Zoals bekend is hiervoor een redactiecommissie in het leven geroepen.
 Voorts werd uitvoerig de "Commissie van Verweer" besproken. Zoals bekend, zullen een aantal bekende persoonlijkheden worden benaderd, om zitting te nemen in een Commissie van Verweer (d.i. in feite een comité van adhaesie aan de staking en tot protest tegen zgn. rancune- en strafmaatregelen tegen stakers).
 Tot de personen, die reeds hun medewerking hebben toegezegd om t.z.t. zitting te nemen in dit comité, behoren:

De volgende personen zullen nog bezocht worden:

De bespreking met het Sociaal Democratische Centrum is afgebroken nadat een conferentie herhaaldelijk was uitgesteld.

In het kader van de grote algemene vergadering, zal de stakingscommissie bij de tram op Dinsdag 10 Mei, met de contact- en vertrouwensmensen op de lijnen en in de afdelingen een bespreking houden (vide Bijlage A, een gestencilde bekendmaking aan het gehele personeel).

Deze bespreking met de contactmensen dient tot het peilen van de stemming onder het personeel en om verslag uit te brengen van de werkzaamheden van het stakingscomité.

E., 13 Mei 1955. ---

AAN HET PERSONEEL VAN HET G.V.B.

Hierbij maakt de commissie van het G.V.B. bekend, dat in het kader van de komende grote openbare vergadering, een voorbespreking zal plaats vinden tussen de commissie en enige contact en vertrouwensmensen.

Dus ca. 3 of 4 mensen van elke lijn en andere afdelingen. Deze voorbespreking zal gehouden worden op Dinsdag 10 Mei a.s. 's morgens om 10 uur in gebouw Bellamij, Bellamijstraat, en 's avonds om 8 uur in gebouw de Valk, Valkenburgerstraat.

De commissie.

NOTA. d.d. 17.5.55

Aan: BB

Van: BA

Betreft: "Nieuwe Strijd in het
Transportbedrijf" (OVB)

276756 en 275317 Amsterdam via E.

Meer dan één pagina van "Nieuwe Strijd in het Transportbedrijf", orgaan van de Bedrijfsorganisatie "Verkeer" (OVB) is gevuld met een artikel over het ontstaan en het verloop van de stakingen te Amsterdam gezien door de OVB-bril. Hierin wordt o.m. ontkend, dat de staking werd bewerkstelligd door de CPN al wordt de mogelijkheid niet geheel uitgesloten, dat de CPN enig aandeel in het ontstaan van de staking heeft gehad. Toegejuicht wordt, dat de stakingsleiding gevormd werd uit de bedrijfsarbeiders zelf, omdat dit één van de gedachten is die het OVB propageert. Met de verklaring van Harry VERHEY op het congres van de CPN, nl. dat deze partij de eer van het organiseren van de staking voor zich opeiste, bewees de CPN de stakers wel een bijzonder slechte dienst, volgens het artikel.

Trouwens, de eer voor het uitlokken van de sympathiestaking van de bouwvakarbeiders eist het OVB voor zich op. Deze was te danken aan het optreden van de propagandisten van de "Bouwvak"

, die de bouwwerken waren afgegaan om de arbeiders aan te sporen het werk neer te leggen.

AAN HET PERSONEEL VAN HET GEMEENTEVERVOERBEDRIJF

Collega's,

Het is nu weer enkele weken geleden, dat wij voor het laatst in vergadering bijeen waren en besluiten namen inzake onze strijd voor een hogere loonklasse en tegen de op een aantal van ons toegepaste rancune. Allen zijn ongetwijfeld nieuwsgierig naar wat de commissie in deze tijd heeft gedaan en wat de verdere plannen zijn. Inzake de strijd voor loonsverhoging is door ons in de afgelopen dagen een brief aan Burgemeester en Wethouders gezonden, waarin wij hen herinneren aan de gedane toezeggingen en aan de besluiten van de laatste personeelsvergadering.

Aan de Amsterdamse bevolking richtten wij - samen met de andere commissies - een manifest in een oplage van 100.000 exemplaren, waarin wij de bevolking op de hoogte brachten van de stand van zaken, en van de op de laatstgehouden personeelsvergadering genomen besluiten.

Inmiddels nadert de datum, die door ons gesteld is om opnieuw bijeen te komen, en nog is niets bekend over het verloop van de besprekingen in het G.C.

Binnen enkele dagen zullen wij de datum bekend maken waarop het personeel opnieuw in vergadering bijeen zal komen. De dagen die ons nog resten zullen wij gebruiken om ons van de stand van zaken op de hoogte te stellen.

Dank zij Uw solidariteit hebben alle collega's, die door de rancune getroffen zijn elke week een volledige vergoeding voor hun loonder-
ving ontvangen. Dit geldt eveneens voor de getroffen en in de andere gemeentebedrijven. In de week, waarin ook de 450 PWers uitkering moesten ontvangen, heeft het er om gespannen, maar dank zij de grote solidariteit van het Amsterdamse publiek slaagden de gezamenlijke commissies er in de benodigde 20.000 gulden bijeen te brengen, zodat de collega's van PW een uitkering van f 7 per dag en voor elk kind 75 cent per dag mochten ontvangen.

Inzake de gehele financiële campagne hopen wij in samenwerking met de andere commissies binnen enkele dagen een volledige verantwoording aan U en de bevolking te kunnen geven.

In de verdere strijd tegen de rancune hebben de commissies en comité's in een gemeenschappelijke zitting besloten tot de vorming van een uitgebreid comité van verweer. Een aantal collega's uit de verschillende gemeentebedrijven houden zich daar voortdurend mee bezig en hebben reeds contact met een aantal vooraanstaande Nederlanders gelegd.

Vele vragen bereiken ons en ongetwijfeld ook U over het ontstaan en het verloop van het conflict. Dit heeft de commissies tot het besluit gebracht over te gaan tot het uitgeven van een brochure. Het ontwerp daarvoor is gereed en is Maandag jl. besproken. Wij hopen, dat de brochure nog deze week van de pers zal komen. Naar onze mening zal deze brochure een belangrijk middel zijn in onze strijd voor verhoging van het loon en tegen de rancune. De netto-opbrengst zal bovendien gebruikt kunnen worden om de strijd verder te financieren.

Reeds komen mensen van verschillende lijnen en diensten bijeen om over de verdere gang van zaken te beraadslagen. Ons doel blijft daarbij:

VERHOOGING VAN DE LONEN !
ONGEDAAN MAKEN VAN DE RANCUNE !

De Commissie.

AAN HB.

No. : 28201 P.A. (CO. 272460)
Betr. : Vergadering stakingscomité-tram op 10-5-1955.
Typ. : C.

Met medewerking van de I.D. Amsterdam werd dd. 10-5-1955 het volgende vernomen :

Op 10 Mei 1955 vergaderde het stakingscomité bij de Tram met een aantal vertrouwens- en contactmensen op de lijnen en in de afdelingen bij het G.V.B. Vergaderd werd in een morgen- en avondvergadering.

's Morgens waren + 20 vertrouwens- en contactmensen aanwezig en 's avonds + 60.

Het stakingscomité bracht verslag uit van de door haar verrichte werkzaamheden.

Medegedeeld werd, dat zeer binnenkort een brochure over de staking zal verschijnen, die uitgegeven wordt door de gezamenlijke stakingscomité's bij de diverse bedrijven, in een oplage van 10.000 exemplaren tegen 10 à 15 cent per stuk.

Besloten werd, dat de Heer BATENBURG De JONG, voorzitter of secretaris van de afdeling Amsterdam van Christelijke Bond van Ambtenaren opgebeld zou worden om hem te vragen wat zijn antwoord is op de brief die het stakingscomité hem enige tijd geleden heeft gezonden en voorts hem te vragen in hoeverre de verlangens van de stakers in het Georganiseerd Overleg worden besproken, zoals de Heer BATENBURG De JONG destijds had toegezegd te zullen doen. De Heer BATENBURG De JONG wenste evenwel geen delegatie te ontvangen en deelde mede, dat hij geen enkele belofte had gedaan t.a.v. besprekingen in het Georganiseerd Overleg. De vergaderden waren hierover zeer verontwaardigd.

Voorts werden citaten voorgelezen uit "Roeping", het Bondsorgaan van de Christelijke Bond van Ambtenaren in een extra nummer van April 1955, nr. 58, waarin de Heer BATENBURG De JONG mededelingen doet over hetgeen hij gedaan heeft tijdens de stakingen.

De aanwezigen werd voorts mededeling gedaan van het feit, dat een aantal A.B.V.A.-leden, met een beroep op het huiselijk Reglement een vergadering voor de afdeling Amsterdam van de A.B.V.A. willen beleggen om de houding van het bestuur van A.B.V.A. te bespreken t.o.v. de staking en de "Rancunemaatregelen".

De aanwezigen werden opgewekt hieraan de volle medewerking te verlenen alsmede aan de petitie van de A.B.V.A.-leden, waarin het aftreden wordt geëist van de Heer BERENDS, de secretaris van de afdeling Amsterdam van de A.B.V.A.

De bekende Gerard de VENTE (Zaandam 20-5-1924), lid van het stakingscomité bij de tram, deelde mede, dat hij bezoek had gehad van 2 rechercheurs van politie (één ervan was werkzaam op het Hoofdbureau van Politie en was afkomstig uit Kampen), die hem verteld hadden uiterst voorzichtig te zijn, omdat van de zijde van Justitie en Politie alles gedaan zou worden om een aantal stakers "achter de tralies" te krijgen.

Voorts werd nog besproken in hoeverre de uitgesloten stakers de vakantie-uitkeringen konden krijgen. Het is de bedoeling, dat dit door het stakingscomité wordt gedaan.

In verband met deze vergadering werd een pamflet verspreid, gericht aan het personeel van het G.V.B., waarin de stakings commissie mededelingen doet over haar werkzaamheden. De commissie deelt mede, dat zij binnenkort een algemene vergadering van trampersoneel zal beleggen waarin de verdere plannen zullen worden besproken.

Uit het pamflet blijkt duidelijk onder welke leuze een eventueel komende actie zal staan.
(Verhoging van lonen en ongedaan maken van rancune).

Bijl.: 1.

E., 17 Mei 1955.

De
STAKING

van het
Amsterdams Overheidspersoneel
van 31 Maart t/m 4 April 1955

**Uitgegeven door de
Gezamenlijke commissies van het personeel dat
aan de staking deelnam**

VOORWOORD

Wij willen U bij deze kennis laten maken met een brochure, welke uitsluitend zal handelen over al datgeen dat zich rondom de strijd van het Amsterdamse Overheidspersoneel heeft afgespeeld.

Wij namen het besluit om deze brochure uit te geven, omdat wij ons ervan bewust zijn dat onze staking, in de eerste dagen van April, groot opzien heeft gebaard en niet alleen in A'dam doch ook ver daarbuiten.

Wij weten, dat in brede lagen der bevolking de sympathie met ons was, maar wij weten ook, dat als gevolg van de voorlichting via pers en radio er wel enige behoefte bestaat aan opklaring.

Wij willen daarom in deze brochure een waarachtig beeld geven van de salarispositie van het Overheidspersoneel van Amsterdam. Wij zullen de politiek van bezuiniging, welke door B. en W. van onze stad is gevoerd, de gevolgen daarvan en met wiens hulp zij deze politiek kon voeren, trachten duidelijk uiteen te zetten.

Wij zullen proberen een beeld te scheppen van de staking, de omvang hiervan en hoe groots en machtig de eenheid was waarmee werd gestaakt. Wij willen wijzen hoe enorm groot de solidariteit van de Amsterdamse bevolking was en van ver daarbuiten.

De stakingsbrekers, hun methodes en wie zij zijn, in al hun grauwe naaktheid zullen wij deze aan U voorstellen, opdat een ieder zal weten hoe zij werkelijk zijn.

Wij zullen verhalen van de broodroof welke men heeft gemeend te moeten toepassen op 62 van onze beste collega's. De verdere pogingen ons te intimideren, door met zekere regelmaat stakers door de politie van huis te laten halen, in de cel te stoppen en hen daarna aan een verhoor te onderwerpen.

Wij zullen hen aanwijzen die in feite verantwoordelijk zijn voor de gang van zaken bij de Amsterdamse Overheid.

Ten slotte zullen wij de winst der staking memoreren, onze conclusies daaraan verbinden en U wijzen op de vaste wil van het Amsterdams Gemeente-personeel, dat bereid is ook opnieuw krachtig op te treden voor de inwilliging van hun rechtvaardige verlangens, zo dat in de verdere ontwikkeling nodig mocht blijken te zijn.

De gezamenlijke commissies
van GVB, SR, PW, HHI, GEB.
Amsterdam, 10 Mei 1955.

HOOFDSTUK I

Waarin besloten wordt te staken

31 Maart 1955.....

In de vroege morgenuren van deze onvergetelijke dag, gaat door geheel Amsterdam de mare: 'De tram Staakt!'

De manifesten, door het trampersoneel verspreidt, gaan van hand tot hand en worden door de arbeiders op straat, in fabrieken, werven en bedrijven, druk besproken.

In de loop van de ochtend komt er nog meer stof tot gesprek want ook bij de bestrating, gasfabrieken, ponten en veren, haven- en handelsinrichting en vele andere gemeentebedrijven, wordt het besluit tot staken genomen. De Stadsreiniging had reeds de avond tevoren dit besluit genomen. Zo legden in de loop van deze dag ruim 4000 gemeente-arbeiders het werk neer om hiermede kracht achter de door hun gestelde eisen te zetten.

Hoe zag Amsterdam er uit?

Men moet eigenlijk tijdens de staking in deze stad geweest zijn, om zich een beeld te kunnen vormen hoe Amsterdam er uit zag. Amsterdam, de stad der Februari-staking, werd gevangen in een sfeer van strijdwil, welke ook in die roemrijke dagen zo goed voelbaar was.

Op pleinen, hoeken van straten, in winkels en op markten, overal groepten de mensen samen en bespraken met elkaar de ontstane situatie en de positie van de gemeente-arbeiders. Wanneer men het oor te luisteren legde, dan kwam uit al deze gesprekken één ding duidelijk naar voren, n.l., dat de gehele Amsterdamse bevolking aan de zijde der stakers stond.

Wat was de aanleiding tot de staking?

Van diverse zijden wordt beweerd dat de stakingleidingen allen communisten waren of dat de communisten deze staking hebben doen losbreken en alle touwtjes in handen hadden.

Zij die dit zeggen, willen achter deze bewering alleen maar hun schuldig gelaat verbergen en weten wel beter.

Want wij willen hier nadrukkelijk verklaren, dat onze actieleidingen zijn samengesteld uit mensen met geheel verschillende politieke- of geloofsovertuiging.

Alle besluiten zijn steeds door het gehele personeel genomen en de leidingen hebben gefunctioneerd in opdracht van het personeel.

Wij verwijzen deze beweringen dan ook naar het rijk der fabe-

len. Het zal toch een ieder duidelijk zijn dat meer dan 4000 arbeiders niet plotseling zonder meer gaan staken. Hieraan is een lange reeks van bittere teleurstellingen vooraf gegaan. Teleurstellingen welke het gemeentepersoneel steeds weer te incasseren kreeg als een nieuwe poging, om middels het daarvoor bestemde overleg, hun eisen ingewilligd te krijgen, was afgestoten op de starre houding van B. en W.

Heeft men pogingen gedaan?

Het zou een lange lijst worden als wij alle pogingen om tot resultaat te komen moesten opsommen. Wij willen echter volstaan met er enkele van te noemen. Omstreeks November van het vorige jaar ondertekenden 400 leden van het trampersoneel een petitionement, waarin loonsverhoging werd geeist. 500 arbeiders van de Stadsreiniging zetten hun naam onder een brief, waarin 10% loonsverhoging werd geeist en brachten dit schrijven op 22 November naar het stadhuis. Arbeiders van de Zuidergasfabriek, Ponten en Veren e.a., organiseerden eveneens soortgelijke petitionementen. Het Remisepersoneel zond een brief naar de bonden waarin herclassificatie werd verlangd. Nagenoeg alle kraandrijvers van de Gem. Haven- en Handelsinrichtingen stelden op een vergadering dezelfde eis. In September werd namens bijna alle bestratingsarbeiders van Publieke Werken, een Adres aan de Raad gericht en herclassificatie verlangd. Wij willen U herinneren aan de staking van P.W. in 1950, aan de staking van de arbeiders der bestratingswerf in 1953, de staking van de reinigingschauffeurs in 1949 en 1953. Zo zouden wij nog enige tijd door kunnen gaan, maar wij kunnen vaststellen dat sedert 1948 de herclassificatie aan de orde is gesteld. Er ging geen week voorbij of het Gemeentepersoneel klopte op de deur van B. en W. Niettemin dorsten B. en W. toch te zeggen dat zij niet op de hoogte waren van de eisen.

Toelichting

(De salarissen van het overheidspersoneel zijn in klassen verdeeld. Herclassificatie wil dus zeggen het overgaan van de ene loongroep naar een volgende).

Zijn alle pogingen zonder resultaat gebleven?

Men zal zich afvragen of dan al deze pogingen tevergeefs zijn geweest. Wij moeten zeggen, niet alle. Maar inplaats van een algehele herclassificatie toe te passen, zijn B. en W. er toe overge-

gaan hier en daar kleine groepen van het personeel te herclassificeren. Zo kreeg b.v. een gedeelte van de straatmakers van P.W. er een loongroep bij terwijl men de overige liet voor wat zij waren. Men krijgt dan het waanzinnige beeld dat voor gelijke arbeid, verschillend loon wordt betaald.

Het is duidelijk dat men hier het beproefde systeem van verdel en heers heeft toegepast.

Maar inplaats dat zij de ontevredenheid hiermede de kop indrukten, nam deze ontevredenheid met de dag toe.

In dit raam past dan ook volkomen het voorstel van de ABVA om het trampersoneel in A en B-rangen in te delen.

Een tramconductor, respectievelijk bestuurder in de A-rang, zou dan de derde, resp. de vierde loongroep verdienen.

Waren zij echter in de B-rang geplaatst, dan zouden deze de vierde, resp. de vijfde loongroep verdienen.

Wij kunnen ons voorstellen dat van de zijde der ondernemers een dergelijk voorstel zou kunnen komen. Dat de ABVA dergelijke voorstellen ter tafel brengt is een bewijs te meer, dat zij zeer beslist niet de belangen van hun leden op het oog hebben. Het gehele personeel wijst deze en soortgelijke voorstellen dan ook met kracht van de hand.

Wat zijn de lonen van het gemeentepersoneel?

Men moet al geheel doof en blind zijn om tegenover deze uitingen van ontevredenheid te blijven volhouden dat de lonen van het Amsterdams Gemeentepersoneel hoog genoeg zijn.

Zelfs de heer Ruppert, voorzitter van het Christelijk Nationaal Vakverbond, moest erkennen dat de ambtenaar een achterstand heeft van 10% t.o.v. het vrije bedrijf.

Ook het CBS, Centraal Bureau voor Statistiek, heeft verklaringen in deze zin gepubliceerd.

De voorzitter van het NVV, de heer Ad Vermeulen, schreef in 'Het Parool' van 8 April echter:

'Het maximum brutoloon van een tramconductor is gemiddeld, ruim f 71.--; van een wagenbestuurder gemiddeld ruim f 77.--; van een buschauffeur gemiddeld ruim f 85.-- terwijl de straatmakers in meerderheid ruim f 90.-- bruto verdienen.'

'Tegen deze hongervoorwaarden ging men in staking...' voegde Ad Vermeulen honend hieraan toe.

Wat is hier van waar?

Een hele reeks van geleerde hoofden hebben zich in de afgelopen weken aan het rekenen gezet. En al deze hoofden, of moeten wij zeggen warhoofden, hebben zo hun eigen manier om uit te rekenen wat of een tramconductor b.v. verdient.

Bij de één is dat nog meer dan bij de ander.
Bij ons personeel is echter maar één ding van belang, en dit is: 'Hoeveel geld zit er in ons loonzakje?'
Houden wij ons echter ook even aan het brutoloon, dan zien wij dat het brutoloon van een tramconducteur f 62.08 bedraagt. Volgens Ad Vermeulen f 71.--
Dat van de trambestuurder bedraagt f 67,67.
Volgens Ad Vermeulen f 77.--
Men ziet dus dat het met de rekenkunde van deze heren droevig is gesteld.
Waarbij wij willen opmerken, dat van onze brutolonen in eerste instantie al reeds 7% pensioenpremie moet worden betaald.
In werkelijkheid is het brutoloon dus nog minder.
Nemen wij nu ook nog een veger van de Stadsreiniging, die noemt Ad Vermeulen wijselijk niet, dan komt deze man met ca. f. 50.-- thuis.

Dit is de waarheid over de lonen

Wij hebben gemeend dit uit de doeken te moeten doen en aan te tonen welk een demogagie men gebruikt, als men over de lonen spreekt van het Overheidspersoneel.
Hoe geweldig doof en blind het Amsterdams Gemeentebestuur wel was, moet wel blijken uit het feit dat het personeel van het GVB, reeds in October 1953 een waarschuwend geluid deden horen. Als gevolg van de overgrote ontevredenheid ging het rijdend personeel van dit bedrijf, op 3 October over tot de z.g. 'Model-actie'.
De grote eensgezindheid en de discipline waarmede deze actie werd gevoerd, had voor B. en W. een waarschuwing moeten zijn, dat zij met hun politiek van bezuiniging op de verkeerde weg waren.

Wat deden B. en W. van Amsterdam?

Hebben zij daarna verbetering gebracht in de positie van het personeel?
NEEN! Zij zijn op de oude voet door gegaan.
Weliswaar stuurden zij directeur Hofman van het GVB met verlof, en veranderden dat later in ontslag met behoud van salaris, doch dat was meer, omdat men een zondebok moest hebben. De man die echter in de eerste plaats verantwoordelijk had moeten worden gesteld, dat is de man onder wiens leiding de Gemeentebedrijven staan.
En dat is de heer van Wijck die voor de KVP een wethouderszetel bezet.
Onder zijn leiding, in nauwe samenwerking met de directeuren

der diverse bedrijven, is een bezuinigingspolitiek gevoerd waarvan zowel het bedrijf, het personeel als wel het publiek de dupe is.

De gevolgen van deze verwoede politiek van bezuiniging waren verstrekking. Voor het personeel van het GVB b.v. betekende het niet alleen lage lonen, maar tevens een zeer slecht dienstverband, het niet kunnen opnemen van het rechtmatige snipperverlof, enz.

Voor het publiek betekent het dat het vervoer per tram meer en meer ging lijken op de bekende haringen in de ton, terwijl de gevolgen voor het materiaal meer dan bekend zijn.

Wij wijzen hiervoor op de geruchtmakende zaak van de remmen der Amsterdamse tram.

Dit alles zijn de gevolgen van het door B. en W. gevoerde beleid en zij en zij alleen zijn de hoofdschuldigen.

Hoe was het mogelijk dat hun politiek zo ver kon worden doorgevoerd?

Op deze vraag is slechts één antwoord mogelijk.

Zij konden hun bezuinigingswoede zo ver door voeren, omdat zij zich verzekerd wisten van de trouwe en aanhankelijke steun der bestuurders van de erkende vakbeweging.
Want het is duidelijk, dat, als deze vakbondsleiders de belangen van hun leden hadden gediend en niet die van wethouder v. Wijck, dat het Georganiseerd Overleg dan met betere resultaten zou hebben gewerkt als nu het geval is geweest.

De "LOOKSVERHOOGING" van Minister Beel

Terwijl wethouder van Wijck doorging zijn bezuinigingsplannen ten uitvoer te brengen, plannen welke tot de moeilijkheden in de Amsterdamse Gemeentebedrijven hebben geleid, terwijl de besturen der erkende vakbonden doof bleven voor de eisen van hun leden, werd de emmer der ontevredenheid tot aan de rand gevuld.

De befaamde druppel die de emmer deed overlopen werd geleverd door minister Beel.

Tijdens de onderhandelingen in het Rijks-overleg tussen de erkende vakbeweging en de regering, welke onderhandeling een direct gevolg waren van de grote ontevredenheid onder het gehele overheidspersoneel, bestond er bij dit personeel een afwachtende stemming.

Terwijl de confessionele vakbeweging een loonsverhoging voorstelde van ruim 10% (de eis die door de BNOP (EVC) was gesteld), hield Beel voet bij stuk, met steun van het NVV.

Hij stuurde de ambtenaren met een kluitje van nauwelijks 3% salarisverhoging in het riet.
Het personeel der Overheid, en in het bijzonder dat van A'dam zagen hun verwachtingen de bodem ingeslagen.
De ontevredenheid en de felle verontwaardiging over het gesol met hun belangen, was ten top gestegen.
En daarom greep het Overheidspersoneel der Gemeente Amsterdam, het wachten en praten moe, naar het machtigste wapen waarover de arbeiders kunnen beschikken, de staking.
Zo ontstond op die 31ste Maart de grootste staking van gemeente-personeel na 1945.

HOOFDSTUK II

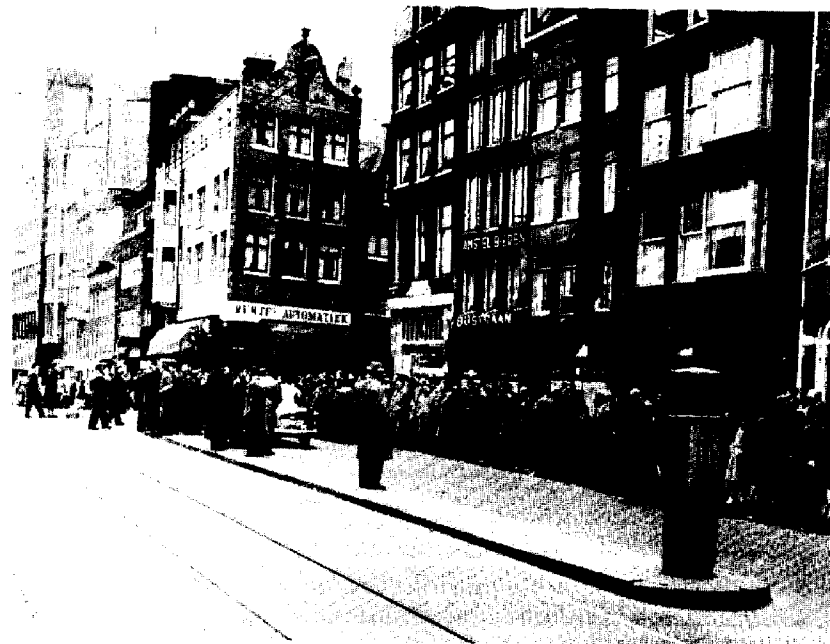
De eenheid in de staking

Het welslagen van een staking is afhankelijk van de mate van eenheid waarmede gestaakt wordt. Het staat vast, en wij zijn er trots op, dat er zelden zo'n machtige eenheid heeft bestaan, als dat bij deze staking het geval is geweest.
Het was niet nodig om de precieze eisen te formuleren waarop het personeel in staking ging. Dat was reeds gebeurd op vergaderingen en bij petitionementen, maanden van te voren.
Er was niet een arbeider onder het Gemeentepersoneel te vinden die niet met de gestelde eisen instemde.
Reeds voor en bij het begin van de staking werden de actie-leidingen gevormd, waarin leden van diverse organisaties en ongeorganiseerden zitting hadden.
Op deze basis was een zeer sterke eenheid gegroeid en stonden 4000 man gemeentepersoneel als een man in de strijd.
En alle pogingen om deze strijd te breken liepen dood op de eenheid van NVV-er, EVC-er, CNV-er en anderen.
Na elke aanval op hun strijd werd de eenheid machtiger, groter en sterker.

De sympathie der bevolking

De arbeiders der gemeente Amsterdam wisten en weten nog, dat zij een gerechtvaardigde strijd voerden. Hierdoor voelden zij zich sterk. Maar tevens voelden zij zich sterk omdat zij zich gesteund voelden door de sympathie van brede lagen der bevolking. De harten van duizenden gingen uit naar de gemeente-arbeiders die in strijd stonden.
Maar was het slechts enkel sympathie wat duizenden arbeiders

en arbeidersvrouwen voor ons gevoelde? Zeer beslist niet. Zij allen gevoelden onze strijd te moeten steunen, omdat onze strijd ook hun strijd was.
Onze problemen zijn de problemen van duizenden andere werkers. Dit is tijdens en door onze staking bewezen. Bewezen is dat het 'Welvaartsprookje' waarmee men van regeringszijde zo gaarne schermt, boerenbedrog is.
De welvaart is er wel, maar moet men niet zoeken bij de Nederlandse arbeider. Dat is nu wel vast komen te staan.

Demonstraties bij de haltes.

Financiële en morele steun

Met duizende guldens heeft de burgerij van Amsterdam, ja wij kunnen wel zeggen de bevolking van Nederland, onze strijd gesteund. Met kwartjes, guldens en rijksdaalders, maar ook met tientjes tegelijk heeft men gegeven. Het geld stroomde binnen, van binnen en buiten de stad. Alle mogelijke soorten verenigingen en clubs, in fabrieken en bedrijven werd geld ingezameld voor het stakend gemeentepersoneel.
Binnen een week tijd was er een bedrag bijeen gebracht dat ieders verwachting te boven ging. Er was ruim f 71.000.

Wij willen van hieruit, allen die hieraan hebben medegewerkt, dank zeggen namens al ons personeel.

Om te zorgen dat deze grote som gelds, gelijkelijk over de stakers werd verdeeld, werd door ons de hulp ingeroepen van een accountant-bureau. Dit bureau heeft voor de berekening zorg gedragen met als resultaat dat een stakings-uitkering werd uitbetaald, groot f 7.-- per stakingsdag, plus 0.75 per kind/ per dag.

Wij danken dit accountants-bureau voor de kundige wijze waarop zij deze financieelkwestie van ons heeft overgenomen.

Men liet het echter niet bij de geldelijke steun alleen.

Ook op andere wijze werden de stakers in hun strijd gesteund.

Wij bedoelen de morele steun.

Ook hiervan willen wij een paar voorbeelden aanhalen.

Vrijdag 1 April....

Het dekpersoneel van Ponten en Veren, dat sinds de vorige dag aan de staking deelnam, was reeds 's morgens voor zessen aanwezig op de pontsteigers. De schippers en machinisten, dit zijn ambtenaren op jaarsalaris, voeren nog, maar tegen half zeven verlieten ook zij de pont. De dienst tussen beide IJ-oevers lag in zijn geheel stil. Direct gingen de stakers er toe over twee ponten te bemannen en vaarklaar te houden, voor ziekenvervoer, brandweer en dergelijke. Inmiddels hadden zich op de wallekant aan de Ruyterkade, duizende arbeiders verzameld welke op weg waren naar hun werk in Amsterdam-Noord.

Nadat een paar maal een ziekenauto was overgezet, zelfs een keer met een verloskundige en kraamverpleegster de overtocht was gemaakt, werd een pont van de stakers afgenomen en bemand door twee chefs en een maffer.

Een van de chefs liet de klep zakken en maakte uitnodigende gebaren naar de particuliere arbeiders op de wal, op de manier van: 'Nou jongens, kom er maar op'.

Helaas, de 'jongens' gaven hem in ongezouten Amsterdams te kennen, dat zij heel niet van zins waren zich door maffers te laten overvaren.

In arremoede is de pont daarop met een tiental passagiers vertrokken.

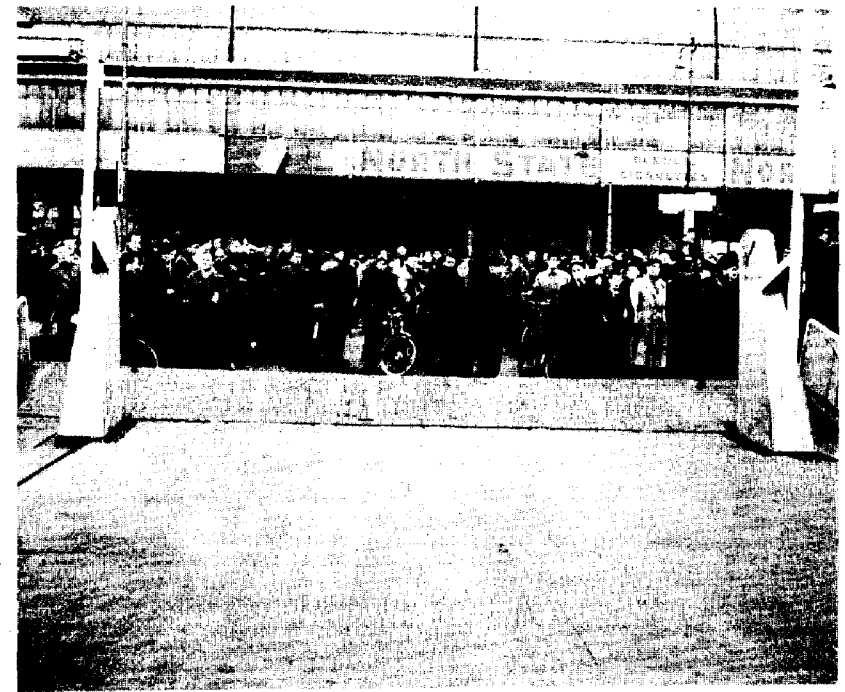
De arbeiders zijn later door hun directies met bootjes en dek-schuiten overgezet.

Er reden tijdens de stakingsdagen enkele trams en bussen, bemand met chefs en maffers. Zij waren vaak tevens de enige passagiers.....Terwijl Amsterdam dus verstoken was van enig openbaar vervoermiddel, ging de Amsterdammer liever lopen dan in de maffertram te stappen.

Het zal een ieder duidelijk zijn, dat hiermede grote steun werd verleend aan het slagen van onze strijd.

Tevens braken er hier en daar korte stakingen uit in particuliere bedrijven, allen ter ondersteuning van de loonstrijd van het gemeentepersoneel.

Onder deze omstandigheden werd het ons mogelijk gemaakt onze strijd door te zetten, tot de overwinning was behaald.

Fabrieksarbeiders weigeren de IJ-pont te betreden

HOOFDSTUK III

De opheffing der staking

Maandag 4 April.....

Metdezelfde eensgezindheid waarmee het besluit genomen was te staken, werd besloten het werk te hervatten. Hiertoe gingen wij over nadat door het bestuur van de Nederlands Christelijke Bond van Overheidspersoneel, en waarbij, zich de Katholieke Overheidsbond aansloot, de juistheid van onze grieven was erkend en door hun de toezegging was gedaan dat deze in het Georganiseerd Overleg opnieuw aan de orde zouden worden gesteld.

De ijzeren bemanteling, die B. en W. en het Georganiseerd Overleg rond de lonen van het Overheidspersoneel hadden opgetrokken, was doorbroken.

Op Zaterdag 2 April had een gedeelte van het Pontpersoneel

contact met de heer Baatenburg de Jong, voorzitter van de Christelijke Bond van Overheidspersoneel.

Tijdens dit contact stelde deze voor direct het werk te hervatten waarna hij dan als bemiddelaar zou gaan optreden bij B. en W.

Toen de heer Baatenburg de Jong B. en W. telefonisch op de hoogte stelde van het contact dat hij met het pontpersoneel had gehad, 'vonden B. en W. dit zeer belangrijk en verzochten hem zijn bemiddeling voort te zetten.'

Ook B. en W. zegden schriftelijk toe dat, 'na hervatting van de arbeid onderhandelingen met de organisaties langs de normale kanalen zullen worden gevoerd'.

(Dit namen wij over uit de extra uitgave van het maandblad 'Roeping', mededelingenblad van de Nederlandse Christelijke Bond van Overheidspersoneel).

Het gevolg was dat ook de Katholieke overheidsbond toezegde de onderhandelingen in het G.O. te zullen heropenen.

Dit alles gaf ons aanleiding om in voltallige personeelsvergaderingen op Maandag 4 April, te besluiten het werk te hervatten. Maar niet nadat besloten was nauwlettend te zullen toezien, dat B. en W., CNV en KABO, hun beloftes binnen zeer korte tijd zouden inlossen.

Zo werd na vier dagen van prachtige strijd, de staking opgeheven. De staking die tot ver over onze landsgrenzen bekend werd en in de herinnering zal blijven voortleven als een strijd waarin de gemeente-arbeiders van Amsterdam vastberaden hun levenspeil verdedigden.

HOOFDSTUK IV

Stakingsbrekers

In iedere staking treden stakingsbrekers op. Dit zijn lieden zonder enig karakter en zij werken slechts in eigen belang, of in dat van hun meester.

Ook in onze staking zijn zij bij tientallen op de voorgrond getreden. Hoewel zij steeds zichzelf ontmaskeren, lijkt het ons toch wel belangrijk enkele van hen te schetsen in hun ware gedaante.

De pers

De voornaamste stakingsbreker is de pers. Wij willen van hen

die noemen die het gevaarlijkst zijn, omdat zij voornamelijk hun lezers onder de arbeiders hebben.

Dit zijn 'Het Vrije Volk', 'Het Parool' en 'Het Nieuws van de Dag'.

Deze bladen hebben wel zulk een smerige rol gespeeld in onze strijd, dat tientallen van hun lezers hun abonnement hebben opgezegd. Zo schreef b.v. HVV van 31 Mrt. over 'wilde staking' 'een onverantwoordelijke daad', 'communistiche methode' enz. 'Het Parool' vulde zijn kolommen met soortgelijk geschrijf.

Elke redacteur van deze bladen zette zich te schrijven en het een nog lasterlijker dan het ander. Van iedere vergadering waar zij bij aanwezig waren gaven zij een volkomen verdraaiing van de feiten weer. 'Het Parool' was zelfs zo bloeddorstig dat zij het idee aan de hand deed de stakingsleiders in de gevangenis te stoppen.

Wanneer men HVV las of Het Parool, dan kon men direct zien dat deze bladen NIET aan de kant der arbeiders stonden en natuurlijk nog niet staan en nooit gestaan hebben.

Het bedriegelijkst was echter 'Het Nieuws van de Dag'.

Wanneer men van dit blad de artikelen op de voorpagina las, welke aan de staking waren gewijd, dan kreeg men de indruk dat hun berichtgeving tamelijk objectief was. Sloeg men echter het blad open dan kwam daar plotseling 'Pasquino' door een achterdeurtje naar binnen.

Deze gaf in zijn rubriekje de meest lasterlijke onzin weg.

Zo beweerde hij b.v. dat het gemeentepersoneel was gaan staken, omdat dit personeel ook wel eens een vrije dag wilde hebben. Hiermede bewees hij dat hij van arbeiders, hun belangen en problemen, hun voelen en denken, niets afweet en dat hij volkomen vijandig staat tegenover alles wat des arbeiders is. Hij haalt zijn wijsheid dan ook waarschijnlijk uit het spionnetje. Wij weten voor dit soort voorlichting maar één woord; bah!

Nieuwe methode van stakingsbreken!

Wij hebben in deze staking kennis kunnen maken met een geheel nieuwe methode van stakingsbreken, van de zijde van het NVV-bestuur. Bij de remise Havenstraat verschijnen op Zondagmorgen te half elf enkele tientallen NVV-functionarissen met aan het hoofd Ad Vermeulen. Zij mengen zich onder de stakers en trachten het personeel te bewegen de staking te beëindigen.

De stakers echter weigeren om ook maar met één van deze leiders te spreken en draaien hen demonstratief de rug toe als zij toch proberen een gesprek aan te knopen.

Op deze grandioze mislukking geeft Ad Vermeulen het sein een openlijke poging tot stakingsbreken te ondernemen.

De NVV-functionarissen lopen langs de rijen stakers en roepen: 'NVV-ers, uittreden!!!' Er trad....niemand uit.....

Het spel van deze NVV-leiders, zakte als een kaartenhuis ineen. Daarna werden nog getracht een aantal trams met maffers en chefs bemand, tegelijk te laten uitrijden. Ook dit maakte geen enkele indruk.

Zo gedroegen zich de leiders van het NVV, en het zal een ieder duidelijk zijn dat deze leiders hun principe aan de kapstok hebben gehangen en dat zij verraad plegen aan de beginselen van het NVV.

Waarbij wij op willen merken dat 'Uittreden' verdacht veel lijkt op 'AUSTRETEN'.

Ook de ABVA (de Overheidsbond van het NVV) liet zich in deze niet onbetuigd. Zij organiseerde Kadervergaderingen waarbij deze kaderleden werd opgedragen, hoe dan ook, de staking trachten te breken.

Zo verschenen drie van deze kaderleden bij een vooraanstaand lid der tramcommissie aan huis. Het was een uur, waarop alle fatsoenlijke mensen op bed liggen, n.l. na middennacht.

Zij trachten dit commissielid over te halen met hen langs een aantal stakers te gaan en zijn invloed aan te wenden om hen te bewegen het werk te hervatten.

De manoeuvre van Burgemeester 'd Ailly

Ook Amsterdams eerste burger heeft nog getracht de staking te breken. Zo liet hij Vrijdag 1 April de stakingsleiding van het GVB schriftelijk weten, dat hij bereid was hen 's avonds te half zes te ontvangen en met hen te onderhandelen.

Als voorwaarden stelde hij dat daarvoor eerst het werk moest worden hervat. Het personeel, in spoedvergadering bijeen, meende dat zij hun commissie de gelegenheid moest geven dit gesprek te gaan voeren en besloot direct het werk te hervatten. Mocht het gesprek echter geen resultaat opleveren, dan zou men onmiddellijk het werk weer staken.

Zo reden tegen half zes de eerste trams de straat op.

Toen de commissie zich op de afgesproken tijd aan het stadhuis meldde, liet de burgemeester weten dat hij nu geen tijd had, maar dat zij morgen maar moesten terugkomen.

De commissie nam hier echter geen genoegen mee en bleef zo lang aanhouden tot 'd Ailly hen eindelijk ontving. Toen was het echter reeds half zeven.

Men is op het stadhuis kennelijk van de gedachte uitgegaan, dat wanneer de tram eenmaal maar weer op straat was en het personeel op de wagen, dat dit personeel er dan wel niet zo makkelijk weer af zou gaan en de staking dan verleden tijd zou zijn. Toen het echter al direct bleek dat het de burgemeester geen ernst was om het conflict op te lossen, maar dat hij meer op een 1 April mop uit was, toen bleek het dat het bij het personeel wel ernst was.

Want wat zei burgemeester 'd Ailly?

Het belandrijkste wat hij zei, was: 'Ik kan en ik wil niets doen!' En hij zegde toe de kwestie morgen aan de wethouders te zullen voorleggen.

Het is duidelijk dat de commissie hier geen voldoening van kon hebben. Zij antwoordde dan ook: 'Burgemeester, met drie minuten staan wij op straat en met drie kwartier staat de tram weer in de remise'. En zo gebeurde. Om half acht was de tram weer uit het stadsbeeld verdwenen.

Deze manifestatie van eenheid heeft nieuwe historische betekenis aan de eerste April gegeven.

De inzet van militairen

Op Zaterdag 2 April werden de militairen naar Amsterdam gestuurd. De bussen werden met bewapende en gehelmde soldaten bemand en soldaten liepen 's Maandags met de vuilnisbakken te sjouwen. Het leger was paraat, jubelde de vijandige pers, maar zij verzwegen dat de dienstplichtige soldaten, die het vuile werk moesten doen, met celstraffen werden bedreigd, wanneer zij zouden weigeren.

Ook deze poging onze staking te breken was gedoemd te mislukken. *Want toen de militairen werden ingezet, bleek nog duidelijker met welk een instemming het publiek de staking ondersteunde. Bij vele haltes vormden zich ware protestdemonstraties van honderden mensen tegen het inzetten van het leger. B. en W. van Amsterdam werden met een storm van protesten overstroemd.*

Zelfs het besluit van B. en W., dat ieder gratis met de bus kon meerijden, maakte op het publiek geen indruk.

De bussen bleven leeg

Het inzetten van het leger wakkerde de solidariteit nog steeds aan. Zo legde al het personeel van de technische dienst van het GVB eensgezind het werk neer en besloten niet eerder te beginnen, voordat de militairen de bussen voorgoed hadden verlaten.

HOOFDSTUK V

De rancune

Zo probeerde B. en W. van Amsterdam steeds opnieuw weer een eind aan onze staking te maken. Al hun pogingen stoten echter af op de hechte eenheid en de solidariteit der arbeiders en bevolking.

Dat bracht hen in zo'n heftige woede, dat zij naar een middel zochten om hun woede op te koelen.

Dat middel vonden zij, toen 's Maandags 4 April de arbeiders zich, als gevolg van de gedane toezeggingen, weer op het werk meldten.

In beginsel werd niet een arbeider op het werk toegelaten, omdat men er in de voorafgaande dagen toe over was gegaan alle stakers te schorsen. Een schorsing die een later ontslag moest inluiden.

Daar men echter moeilijk 4000 man tegelijk kan ontslaan, mocht het werk even later worden hervat. Maar niet door allen.

Verschillende arbeiders werden niet tot de bedrijven toegelaten en bleven voorlopig geschorst. Enkele dagen later besloten B. en W. om 62 arbeiders niet meer tot de bedrijven toe te laten en zegden hun ontslag aan.

Wilde men de arbeiders intimideren?

Dat zal ook deze keer wel weer in de bedoeling gelegen hebben, maar dan is het ook nu weer mislukt. Want het gehele overheidspersoneel schaarde zich achter hun ontslagen collega's, volkomen bereid alles te doen om deze weer in het bedrijf terug te krijgen.

Men wilde d.m.v. de rancune de arbeiders angst aanjagen, maar wij zeggen, dat de rancunemaatregelen een uiting zijn van hun eigen angst. Angst omdat zij de gevolgen van hun catastrofale beleid niet kunnen overzien.

Hoe reageerden de arbeiders?

De arbeiders van P.W. besloten, als protest tegen de rancunemaatregelen, opnieuw in staking te gaan.

Ook het personeel van de overige bedrijven, liet zich niet van hun stuk brengen door het zwakke vertoon van kracht van B. en W. en besloten de strijd tegen de rancune voorlopig met andere middelen voort te zetten.

Bij dit besluit sloten zich de werkers van P.W., na een dag staken, ook aan.

Met andere middelen tegen de rancune

De reactie op de rancune is enorm te noemen. Het heeft op het stadhuis protesten geregend in alle mogelijke vormen.

Brieven, en petitionementen aan B. en W., adressen aan de Raad, ingezonden stukken aan de vijandelijke pers, delegaties naar Raadsleden en bondsbesturen.

Ieder rechtgeaard mens kwam in opstand tegen de maatregelen van B. en W.

Inmiddels is door ons het initiatief genomen om te komen tot het vormen van een Comité van Verweer. In dat Comité zullen naast een delegatie der actieleidingen, ook zitting hebben een aantal vooraanstaande figuren uit het openbare leven.

Een aantal van hen hebben zich in principe reeds accoord verklaard.

Arrestaties

In het jaar 1955 worden in Amsterdam mensen van huis gehaald door de politie, in de cel gestopt en aan een verhoor onderworpen. Deze mensen zijn stakers van het Amsterdamse Overheidspersoneel.

In hun machteloze woede hebben de vijanden der arbeiders de Worgwetten van Abraham Kuyper uit het stof der oudheid opgediept en willen zij, 52 jaar na het ontstaan dezer wetten, deze van toepassing brengen op de Gemeente-arbeiders van A'dam. In hun radeloosheid overtreden zij daarbij de wet, die immers niet van toepassing is op gemeentepersoneel maar alleen het staken verbiedt aan het spoorwegpersoneel.

Een storm van protest is tegen deze overtreding van de wet opgegaan. Vanaf het eerste uur dat deze politionele schandaad plaatsgreep, hebben talloze mensen geprotesteerd, per brief, per motie en petitionementen.

Het congres van de Nieuwe Koers, (jeugdorganisatie van de P.v.d.A.) eiste van het bestuur van de P.v.d.A. en van de 2e kamerfractie, dat zij tegen deze wetsovertreding zouden optreden.

De officier zit in het nauw

In het nauw gedreven door de verdedigers van onze democratische rechten heeft de officier van justitie, volgens het Parool van 19 April, nu een nieuw wetsartikel te hulp geroepen, n.l. art. 131 van het W.v.S.

Kennelijk draagt de officier van justitie de spreekwoordelijke blinddoek van Vrouwe Justitia. Want ook dit artikel mist elke rechtskracht en dat zullen de democratische krachten in ons volk de wetsovertreders onder de neus wrijven.

De winst der staking

Vanzelfsprekend wordt het door de vijanden der arbeiders thans voorgesteld, alsof onze 'staking geen enkele winst zou hebben opgeleverd.

Hiervoor zouden wij dan willen verwijzen naar de toezeggingen ons gedaan door het CNV de KAB en B. en W.

Zij hebben gezegd onze eisen in het Georganiseerd Overleg opnieuw in behandeling te zullen nemen. Dat is op zichzelf een grote overwinning want om het vastgeroeste overleg over de lonen van het Gemeentepersoneel weer op gang te krijgen, daar is heel wat voor nodig geweest.

Tevens bereikte het personeel met hun staking dat de continu-toeslag voor hun nachturen niet meer om 22 uur in gaan, doch reeds om 18 uur. Dat betekent voor het personeel, dat late dienst heeft, een belangrijke loonsverhoging.

Deze verlenging der nachturen was al lang slepende, maar op 31 Maart was het er plotseling door.

Ook dit moet als een gevolg van de staking worden gezien.

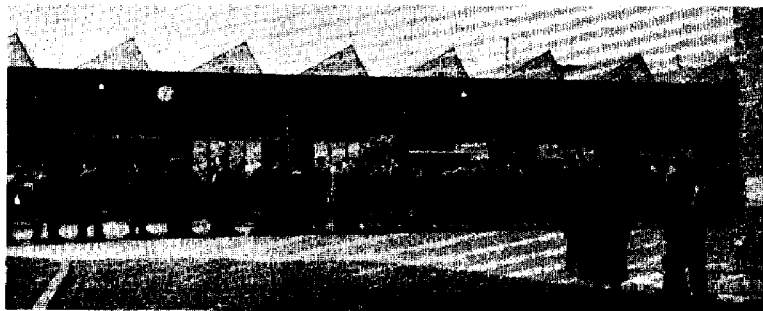
Het Overheidspersoneel heeft de staking opgeheven om het Georganiseerd Overleg de gelegenheid te geven hun belangen te gaan behartigen op de enige juiste manier.

Nu moeten er resultaten komen

Aller ogen zijn gericht op het Georganiseerd Overleg.

In de laatste personeelsvergaderingen is besloten om na enkele weken opnieuw bijeen te komen, om de resultaten van het G.O. te bespreken en zo die er dan nog niet zijn, nieuwe stappen te beramen.

En deze datum nadert snel.....en zal wellicht als U dit leest al wel verstreken zijn, zodat ook U dan meer zult weten.

Militairen bij de Stadsreiniging.

Onze conclusies

In Amsterdam ontbrandde de strijd tegen de lage lonen van het Overheidspersoneel.

Door de geweldige omvang die deze strijd heeft aangenomen en mede door de grote sympathie en solidariteit der bevolking, is deze staking echter geworden tot een felle aanklacht tegen het regeringsbeleid.

Een aanklacht tegen het beleid van B. en W. van Amsterdam en een aanklacht tegen de arbeidersvijandige leiders van het NVV. Door de staking is bewezen dat de door de regering gevoerde loonpolitiek onjuist is. Deze loonpolitiek levert voor de ondernemer vetwinsten op, doch is voor de Nederlandse arbeider noodlottig.

Waarom geen loonsverhoging in de overheidssector?

Wanneer wij de gehele gang van zaken bij de Overheid hebben beschreven, dan springt er steeds duidelijker een vraag naar voren. Waarom wil men onder geen beding loonsverhoging voor het overheidspersoneel?

Want dat men dat met alle mogelijke middelen wil voorkomen is toch wel duidelijk.

Zo gaf Ir. de Graaf, voorzitter van de Centrale Werkgeversorganisatie, enkele dagen terug nog als zijn mening te kennen, dat de lonen in de overheidsector beslist geen loonsverhoging mochten ondergaan.

Het is duidelijk waarom niet

Zij weten dat als zij het overheidspersoneel een loonsverhoging toekennen, ook de arbeiders in de particuliere sector hun eisen zullen stellen.

Het overheidspersoneel zou dan de voorhoede zijn juist zoals dit personeel in de crisisjaren voor de oorlog 9 maal loonsverlaging kreeg, als voorhoede voor het vrije bedrijf.

Men gaat van het standpunt uit, dat als één schaap over de dam is, er meerdere moeten volgen.

Het is daarom dat zij zeggen: 'Geen cent loonsverhoging voor de Overheid om loonsverhoging in de particuliere sector te ontgaan. En het Overheidspersoneel is het proefkonijn op wiens rug het gewijzigde loonbeleid wordt uitgevochten.

En deze politiek wordt door de leiders van de erkende vakbeweging met kracht ondersteund.

Leiders als Ad Vermeulen, v. Wingerden, Roemers, Ruppert, Middelhuis, e.d. zijn opgetreden als de verdedigers der lage lonen en hoge prijzen.

In de staking hebben zij zich de ware vijanden der arbeiders getoond.

Er was eens lang geleden een tijd dat de leden van het NVV de leiders kozen en deze leiders de eisen en verlangens van de arbeiders verdedigden bij de ondernemers en regering.

Nu is het anders. De leiders van het NVV bepalen wie er lid mag zijn en verdedigen bovendien de belangen van de ondernemers bij de arbeiders.

Deze lijn zal tot vernietiging van het NVV leiden, tot schade van hun leden en van alle arbeiders.

De staking is een aanklacht tegen B. en W. van Amsterdam.

Want wij willen het nog eens duidelijk zeggen:

'Verantwoordelijk voor de staking zijn Wethouder van Wijck en al diegene die hem hebben geholpen zijn bezuinigingspolitiek te voeren!

Zij zijn schuldig en behoren op de plaats te staan van de 62 eerlijke arbeiders die thans ontslagen zijn.

Tevens heeft de staking alle overheidslonen in het bijzonder aangeklaagd.

Daarvan getuige de plotselinge bereidwilligheid waarmee men er in een aantal andere steden van ons land toe overging om tijdens de staking loonsverhoging te verstrekken.

Zo kreeg het tramponeel van Rotterdam een verhoging.

In Utrecht kwamen B. en W. met de voordracht om aan het overheidsperoneel dat in continu-dienst werkt, een wekelijkse toeslag van f 5.-- te verstrekken met terugwerkende kracht vanaf 1 Januari 1954. Ook in Beverwijk, Oldenzaal e.a. werden loonsverhogingen verstrekt.

Het is niet moeilijk te raden waar deze bereidwilligheid opeens vandaan kwam. Het was de vrees voor navolging van het Amsterdamse voorbeeld die hier de knoop deed doorhakken.

Een ander bewijs is de heropening van het Rijks-Overleg.

Ook in dit overleg, dat na de 3% 'loonsverhoging' van Minister Beel was gesloten, zullen wederom onderhandelingen gevoerd worden.

Nieuwe strijd in Amsterdam?

Wij weten dat er velen zijn die zich met deze vraag bezig houden. Hierover zullen echter de arbeiders zelf beslissen, wanneer de tijd daar is en wanneer zij het nodig achten.

Het Amsterdamse Overheidsperoneel zal niet lijdelijk blijven toezien, als niet aan hun eisen wordt voldaan.

Zij zijn geladen met energie en voorzien van een ongebroken strijdwil en zij zullen bereid zijn, zo nodig, opnieuw te strijden tot de overwinningen zullen zijn behaald.

Met Uw steun zullen deze zeer zeker niet uitblijven.

Onderwerp:
Verslag van de openbare vergadering
van de Commissie bij het Gemeentelijk
vervoerbedrijf, op zaterdag, 21 mei
1955 in "Krasnapolsky", alhier.

ACD/ 279673	
Dag	21 mei 1955
DAT. 23 MEI 1955	
Bijl.	
Code	633 5182 633 2517 05.16

Deze nachtvergadering, waarvan de opening was vastgesteld op 1.30 uur, begon te circa 1.50 uur, in de grote zaal van Krasnapolsky, warmoesstraat te Amsterdam. Deze zaal die een capaciteit heeft van ruim 1000 personen, was bezet door circa 700 mannen en vrouwen, van wie de helft ongeveer in tramuniform was gekleed. De mannen vormden de overgrote meerderheid. De vergadering was aangekondigd in het dagblad "De Waarheid" van 18 mei 1955.

Bij zijn opening sprak de voorzitter er zijn leedwezen over uit dat deze vergadering zo lang op zich heeft laten wachten. Zeer drukke werkzaamheden van de commissie zijn oorzaak van dit lange uitstel. Wij zullen, aldus de voorzitter, U heden nacht een overzicht geven van hetgeen door ons is gedaan en nagaan welke nieuwe stappen moeten worden beraamd. Tot slot van zijn openingswoord richtte de voorzitter een woord van welkom tot de heren van de pers en de politieambtenaren, die ongetwijfeld aanwezig zullen zijn. Daarna gaf hij het woord van DE VENDE, die van alle sprekers veruit het meest aan het woord is geweest. Deze gaf een overzicht van het ontstaan en de ontwikkeling van de staking en memoreerde feiten, die voldoende bekend geacht mogen worden. Over de rechtskundige hulp zei hij, dat de commissie in contact was geweest met diverse advocaten, doch dat de meesten zich inmiddels hadden teruggetrokken. Op vrijdag 20 mei 1955 kwam, van de bekende advocaat een brief binnen waarin hij verklaarde zich geheel en definitief van de commissie te distancieren, omdat deze commissie, volgens hem, in politiek vaarwater was terechtgekomen. Ook was er contact geweest met het Sociaal Democratisch Centrum en speciaal met de heren Carl Friedrich KIEP . geboren te Rotterdam, 20 mei 1908 en Salomon de WOLFF , geboren te Sneek, 13 augustus 1878, die ons al hun diensten hadden aangeboden, doch van wie het al spoedig bleek dat zij in troebel water wilden vissen en ons voor hun wagentje wilden spannen.

We hebben deze heren te kennen gegeven dat wij daarvoor pasten en alle contact met hen verbroken.

Spreker zei verder nog dat ad VERMEULEN, de bekende N.V.V.-bestuurder enkele dagen geleden had aangekondigd dat wij een lantaarn-aan-actie zouden propageren. Niets is minder waar. Over eventuele toekomstige acties zullen wij ons nog beraden. Eerst zullen wij het resultaat van de opening van het Georganiseerd Overleg op 26 mei a.s. afwachten en de uitspraak van het Ambtenarengerecht over de ontslagenen.

Intussen worden wij van alle kanten, uit het gehele land, krachtig financieel gesteund. Spreker wakte de aanwezigen op hun wekelijkse bijdrage te blijven geven en zo mogelijk te verhogen. Tot slot drong hij er met klem op aan de bonden trouw te blijven en zo men ongeorganiseerd is lid te worden van een van de bonden. De bonden zijn "rot", aldus spreker, maar door Uw machtige invloed kunt U ze beter maken.

Hierna sprak , een van de ~~eerste~~ ontslagenen van het Vervoerbedrijf, die de stakingsdebatten in de gemeenteraad memoreerde en daarbij felle kritiek oefende op de raadsleden Douqué (K.V.P.) en Herft (P.v.d.A.).

Daarna gaf Willem Reinier van der MADE, een overzicht van de ingekomen en uitgegeven gelden. Volgens dit verslag waren er, sedert het begin van de staking, ongeveer 36.000 gld. bij de commissie binnengekomen. Hiervan waren er aan steunbedragen en andere noodzakelijke kosten uitgegeven 35.500 gld. Het saldo bedroeg nog ongeveer 500 gld.

Tot slot, voor de pauze, bedankte de voorzitter de sprekers. Hij deelde hierna mee dat ook de besturen van de vakorganisaties waren uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

Alleen de B.N.O.P.- E.V.C. had aan deze uitnodiging gevolg gegeven. De voorzitter van deze organisatie Gerhard GROOT ROESSLIK, geboren te Amsterdam, 22 oktober 1913, was aanwezig. Hem werd hulde gebracht voor de grote hulp en steun aan de commissie verleend.

De voorzitter wakte de aanwezigen op zich te melden voor de verspreiding van een brochure getiteld "De Staking", uitgegeven door de gezamenlijke commissies van het personeel dat aan de staking deelnam. Op zaterdag 21 mei 1955 te 10 uur kunnen deze brochures worden afgehaald op het bekende adres in de Bellamystraat. Zij moeten in grote getale verkocht worden aan de Amsterdamse bevolking. De prijs van deze brochure is 20 ct. De netto-opbrengst komt ten goede aan de gezamenlijke commissies. Hij vestigde nog de aandacht op de collecte ten behoeve van de zaalhuur, te houden gedurende de pauze. Deze collecte bracht op de somma van 130,70 gld.

Er werd gepauzeerd van ongeveer 3.15 uur tot 3.30 uur.

Aan de pauze was er gelegenheid tot het stellen van vragen. De vragenstellers hadden hun namen, gedurende de pauze, aan de voorzitter opgegeven. Elf vragenstellers, waaronder een conductrice, bestegen achtereenvolgens het spreekgestoelte.

Een van de vragenstellers stelde voor een nieuwe bond voor het gehele gemeentepersoneel te stichten, los van elke politieke en godsdienstige binding. Zijn woord vond geen weerklank. Algemeen was men er voor de bestaande bonden te versterken, omdat oprichting van een nieuwe bond verder gaande versplintering betekende.

De andere vragen openden geen nieuwe gezichtspunten. Zij bewogen zich voornamelijk op het terrein van de financiële steun. De meeste vragenstellers - beter is meestal te spreken van opmerkingmakers - huldigden de commissie in hun kort betoog.

Als laatste vragensteller trad voor het voetlicht Wilhelmus Hendricus OOMEN, die opwekte tot een zo groot mogelijke eenheid en solidariteit en tot versterking van de bestaande bonden.

De voorzitter bedankte de sprekers en memoreerde dat de eerder besproken brief van _____ was gericht aan Wilhelmus DAMMEN, geboren te Amsterdam, 26 maart 1913, jan.

Deze vergadering, aldus de voorzitter, was op de alleereerste plaats bedoeld als een versterking van het contact tussen de commissie en het gemeentepersoneel. In de toekomst zullen meer en vaker dergelijke bijeenkomsten worden belegd.

Te circa 4.35 uur werd de vergadering, die een rustig en ordelijk verloop had, door de voorzitter gesloten.

AAN HET PERSONEEL VAN HET GEMEENTEVERVOERBEDRIJF

Collega's,

Het is nu weer enkele weken geleden, dat wij voor het laatst in vergadering bijeen waren en besluiten namen inzake onze strijd voor een hogere loonklasse en tegen de op een aantal van ons toegepaste rancune. Allen zijn ongetwijfeld nieuwsgierig naar wat de commissie in deze tijd heeft gedaan en wat de verdere plannen zijn. Inzake de strijd voor loonsverhoging is door ons in de afgelopen dagen een brief aan Burgemeester en Wethouders gezonden, waarin wij hen herinneren aan de gedane toezeggingen en aan de besluiten van de laatste personeelsvergadering.

Aan de Amsterdamse bevolking richtten wij - samen met de andere commissies - een manifest in een oplage van 100.000 exemplaren, waarin wij de bevolking op de hoogte brachten van de stand van zaken, en van de op de laatstgehouden personeelsvergadering genomen besluiten.

Inmiddels nadert de datum, die door ons gesteld is om opnieuw bijeen te komen, en nog is niets bekend over het verloop van de besprekingen in het G.O.

Binnen enkele dagen zullen wij de datum bekend maken waarop het personeel opnieuw in vergadering bijeen zal komen. De dagen die ons nog resten zullen wij gebruiken om ons van de stand van zaken op de hoogte te stellen.

Dank zij Uw solidariteit hebben alle collega's, die door de rancune getroffen zijn elke week een volledige vergoeding voor hun loonderoering ontvangen. Dit geldt eveneens voor de getroffenen in de andere gemeentebedrijven. In de week, waarin ook de 450 PWers uitkering moesten ontvangen, heeft het er om gespannen, maar dank zij de grote solidariteit van het Amsterdamse publiek slaagden de gezamenlijke commissies er in de benodigde 20.000 gulden bijeen te brengen, zodat de collega's van PW een uitkering van f 7 per dag en voor elk kind 75 cent per dag mochten ontvangen.

Inzake de gehele financiële campagne hopen wij in samenwerking met de andere commissies binnen enkele dagen een volledige verantwoording aan U en de bevolking te kunnen geven.

In de verdere strijd tegen de rancune hebben de commissies en comité' in een gemeenschappelijke zitting besloten tot de vorming van een uitgebreid comité van verweer. Een aantal collega's uit de verschillende gemeentebedrijven houden zich daar voortdurend mee bezig en hebben reeds contact met een aantal vooraanstaande Nederlanders geleegd.

Vele vragen bereiken ons en ongetwijfeld ook U over het ontstaan en het verloop van het conflict. Dit heeft de commissies tot het besluit gebracht over te gaan tot het uitgeven van een brochure. Het ontwerp daarvoor is gereed en is Maandag jl. besproken. Wij hopen, dat de brochure nog deze week van de pers zal komen. Naar onze mening zal deze brochure een belangrijk middel zijn in onze strijd voor verhoging van het loon en tegen de rancune. De netto-opbrengst zal bovendien gebruikt kunnen worden om de strijd verder te financieren.

Reeds komen mensen van verschillende lijnen en diensten bijeen om over de verdere gang van zaken te beraadslagen. Ons doel blijft daarbij:

VERHOOGING VAN DE LONEN !

ONGEDAAN MAKEN VAN DE RANCUNE !

De Commissie.

Verbinding No. 12.

Doss. 7.7-66.

Betreft: Ledenvergadering van de B.N.O.P./E.V.C. afdeling Den Haag.

31 Mei 1955.

279836

24 MEI 1955

6.55 / 10712

Hierbij wordt medegedeeld, dat het volgende is vernomen.

Op Woensdag 11 Mei 1955 vond een ledenvergadering plaats van de B.N.O.P./E.V.C. afdeling Den Haag, in een der vergaderzalen van het "Hof van Holland", Wagenstraat 44 te 's-Gravenhage.

COPIE	
Bestemd voor: 6.418	
Voor origineel zie: CO 279836	
In: 1/6.35.1	
o.l.v. 5	gevoerd 28.72
Dat.:	part.:

Totaal aanwezig ± 35 personen.

Te ± 20.30 uur opende de vergadering met een welkomstwoord, daarbij zijn teleurstelling er over uitsprekend, dat zo weinig leden aan de dringende oproep om deze vergadering te bezoeken, gehoor hadden gegeven. Ook de spreker van deze avond, genaamd VENTE, volgens een der leidinggevende figuren bij de Amsterdamse staking, werd door hem in het bijzonder welkom gesteld, waarna hij vervolgens mededeelde, dat nu VENTE gelegenheid kreeg, om zijn zienswijze op de Amsterdamse staking naar voren te brengen.

VENTE begon zijn toespraak met mede te delen, dat hij lid was van het Amsterdamse stakingscomité en als zodanig dus de staking van zeer nabij had meegemaakt.

Hij bracht naar voren dat de staking een groot succes was geworden voor de arbeidende klasse, inzonderheid voor het Amsterdamse Gemeentepersoneel. De B.N.O.P./E.V.C. en de plaatselijke afdeling (van de B.N.O.P.) hadden eveneens met het grote aandeel dat zij in deze staking hadden, een flink succes geboekt; de landelijke B.N.O.P. met de goodwill die voor deze bond gekweekt was, de plaatselijke afdeling door het grote aantal nieuwe leden dat was ingeschreven.

Een voornaam iets was, volgens spreker, dat de staking werd gesteund door de gehele Amsterdamse bevolking. Een voorbeeld hiervan is de f. 71.000,- die binnen een week de stakingsskas binnenvloeden. Dit was eendracht van onze bevolking, riep spreker uit, welke eendracht we terug kunnen vinden in deze afgelopen oorlog: zelfs de politie droeg haar steentje bij; twee steunlijsten, van twee verschillende bureaux, kwamen volgetekend terug met aanzienlijke bedragen.

Men heeft de eendracht van de bevolking trachten te breken." Hierbij ging spreker zeer uitvoerig in op de rol van de bestuurders van de z.g. erkende vakbonden. Deze lieden, aldus spreker en hierbij sloeg zijn stem bijna over, hebben getracht de solidariteit kapot te maken, met niet de minste kans op succes.

"Ook de dagbladen "Het Parool", "Vrije Volk" en "Volkskrant", omgekocht door Beel en Romme met hun E.V.D. hebben niets nagelaten om het recht van het volk kapot te maken.

Na de staking bewerkstelligden genoemde heren, Beel en Romme, daarbij gebruikmakende van hun knechtje Donker, dat verschillende kameraden werden gearresteerd.

De bedoeling hiervan was om op deze wijze de gehele Amsterdamse bevolking te kunnen treffen en naarstig heeft men er naar gestreefd om de staking naar het politieke vlak over te brengen. In deze mening werd spreker bijgestaan, zoals hij mededeelde, door de bekende Prof. Dr. J. ROMMEN, die er eveneens zo over dacht.

Momenteel moet er een grote militaire macht rondom Amsterdam liggen, wat betekent dat man op deze manier de bevolking wil provoceren.

In verband met deze maatregelen, zullen de E.V.C. en de E.N.C.P. hun tactiek dan ook veranderen. Men zal voorlopig niet meer overgaan tot het massaal staken, doch zich in het bijzonder toeleggen op de z.g. guerrilla methode; dan zal in dit bedrijf, dan in geen tak van dienst, toegeslagen worden. Mocht er dan toch een massale staking ontstaan dan zal de E.V.C. en de E.N.C.P. deze zeer zeker even krachtig steunen als de vorige keer.

Daarnaast zal men overgaan tot oprichting van een comité van intellectuelen, waarin zitting zullen hebben meergenoemde Prof. Prof.

Prof. anderen.

Tevens zullen de ontslagen en gearresteerde stakers, indien deze voor het gerecht zullen worden gedaagd, worden verdedigd door Nederlands meest bekwame rechtsgeleerde,

Mocht de reactie eventueel over willen gaan tot veroordeling van de stakers, dan zal de Amsterdamse bevolking het antwoord hierop niet schuldig blijven, een massale staking zal het gevolg zijn, niet beperkt tot het gemeentepersoneel, maar een staking van alle te Amsterdam gevestigde bedrijven en instellingen.

Tot slot van zijn ruim 2 uur durende rede, somde spreker de goede resultaten van de staking op:

1. het georganiseerd overleg, dat was doodgelopen, tussen regering en vakbonden, is weer geopend,
2. een commissie tot bestudering van de ambtenaren-salarissen en die van het vrije bedrijf, is inmiddels ingesteld,
3. de eis van 10% loonsverhoging van de ambtenaren blijft volledig gehandhaafd, en
4. het volk is wakker geschud uit zijn diegnatieke houding, tegenover de regering en het beseit weer dat het de macht vormt en in staat is zijn wil op te leggen aan de regering.

Na deze, brallende, soms bijna emotionele rede, gaf , na dank te hebben gebracht aan de spreker, gelegenheid om in discussie te gaan met spreker.

Van de gelegenheid tot discussiëren werd geen gebruik gemaakt.

Na een korte pauze, in welke pauze aan de leden een aantal manifesten werd gegeven om te verspreiden, alsmede een aantal oproepen tegen atoomoorlog, deelde mede, dat een brochure zal uitkomen, waarin de Amsterdamse staking zal worden beschreven. De opbrengst van de brochure zal dienen tot steun aan aan de stakingskas.

Vervolgens wakte hij de aanwezigen op met de uitgereikte oproepen tegen atoomoorlog te werken, tevens kondigde hij een collecte aan, welke collecte bestemd zou worden voor de Amsterdamse stakingskas.

Te ruim 23.00 uur was de vergadering afgelopen.

SINDE.